

<p>Aanwezig</p> <p>Voorzitter: Mevrouw E. Woudstra</p> <p>Raadsleden: De heer E. van der Veer De heer M. Stuijtzand De heer C. Dolmans De heer A. Kösedag Mevrouw S. van Maarseveen De heer D. van Dam De heer A. Zoghbi De heer M. Keijzer</p>	<p>Vervolg aanwezige raadsleden: De heer D. Cupedo De heer E. Braam De heer U. Oelen De heer E. van der Baan De heer M. van Enk De heer J. Bruin Mevrouw B. Niesen Mevrouw N. Kames De heer J. Stam Mevrouw Wemke van der Weij</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder S. van de Waart Wethouder M. Wit Wethouder W. van Damme Wethouder G. van Malsen</p>	<p>Griffie: Griffier: De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)</p>

1. Opening

De voorzitter: Goedenavond, welkom bij het Forum Stad 3 december 2024. Ik wil graag beginnen, want het is inmiddels 20.00 uur en ik zie, dat iedereen ook heel netjes aanwezig is. Dank ook aan het college. We hebben de eer om bijna het voltallige college hier aanwezig te hebben voor de start van Forum Stad. We hebben na deze opening inspreker. De heer Hoyer, die gaat zo inspreken. En heel even over de agenda. Ik zal bij elk agendapunt even aangeven, wat het is en hoe we het gaan behandelen, zodat zowel de sprekers thuis als u goed kunnen volgen waar we zijn en wat we doen. Houden we natuurlijk ook even in de gaten, dat dit keer de titeling boven en onder netjes meeloopt, zoals de vorige keer is opgemerkt. En dat de goede mensen onder de aftiteling staan. En mocht u naar aanleiding van wat er gezegd wordt ook over de orde, richting uw voorzitter een opmerking hebben, dan is dat het moment. Als ik aankondig bij het agendapunt hoe we het gaan behandelen, dan is dat uw moment om aan te geven, dat u daar een ander voorstel voor heeft of een ander voorstel voor dat agendapunt. Dan weet u, waar u dat ook aan kan geven voordat u aan uw inbreng begint.

2. Algemeen insprekrecht

De voorzitter: Dan zou ik graag het woord willen geven aan onze inspreker, de heer Hoyer. U heeft vijf minuten. U bent bekend met hoe het werkt, dus veel succes. Wij luisteren aandachtig.

De heer Hoyer (inspreker): Oké, dank u wel voorzitter. Ik spreek hier vanavond niet alleen namens mezelf, maar vooral namens de heer S. Nicolaas die om hem moverende reden vandaag niet aanwezig kon zijn en namens ook, vele van zijn Rijswijkse Pieten. Laat ik positief beginnen. Sint is blij hier weer te staan. Want voor iedereen die zich hier inzet, mag waardering niet ontgaan. Rijswijk heeft een speciaal plekje in Sint Nicolaas' groene hart. Maar het Rijswijk zelf, dat Rijswijk zelf haar groen verloochent, beziet hij met grote zorg en smart. Rijswijk heeft zichzelf, geeft zichzelf een groene ambitie, die achteloos steeds omhoog wordt bijgesteld. Zozeer, dat groen en andere voorzieningen teloorgaan in het bouwgeweld. Want groei door bouwen, bouwen, bouwen is het mantra dat wordt nagejaagd. De harmonie is ver te zoeken, de natuur wordt weggejaagd. Letterlijk. Want waar zijn de hazen, die eerst huppelden in de wei? Die zijn op hun vlucht door auto's platgereden. Ach, dat hoort er allemaal bij. Of het nest van de beschermde ransuil, sleutelsoort dat er al jaren broedt, dat moet actief worden verwijderd. Vraag gewoon ontheffing, want bouwen moet. Ja, moet en daarvoor moet alles wijken. Zelfs de nuchtere logica. Zoals, slechts door meer te bouwen kan het verwijderen van de ransuil worden gefinancierd. We trappen massaal in dit soort retorica. Net als in die prachtige loze beloftes voor een randvoorwaardelijke groenblauwe hoofdstructuur en bouwen zal biodiversiteit bevorderen. Het jargon van onbehoorlijk bestuur, waarin met participatie slechts bedoeld wordt, dat het vinkje weer eens wordt gezet. Want evalueren ervan, ach, dat zal wel en voor de meesten, toch ver van het bed. Bovendien, al die versterking bevordert het tegelwippotentieel. Zodat Rijswijk straks weer kampioen wordt in het groen beleid maskerend ritueel. Groen, biodiversiteit zijn holle woorden en we stellen ons vooral niet meetbaar op. Het zou ons alleen maar kwetsbaar maken en dat maakt het bouwen, raakt het bouwen in het slop. Kom, we huren nog meer externen en weer een wollig dik rapport, waarmee integraliteit, harmonie en borging weerlegd wordt met sorry, financieel tekort. Onlangs gaven ook de reken Pieten het college danig met de roe. Maar de kans dat dit zal helpen? Ach, dan gaan we toch naar Spanje toe. Stop nu Sint, ik hoor het u verzuchten. Waarom al dat zuur, waar blijft het zoet? We geven je zelfs twee cent intochten, doen we dan echt helemaal niets goed? Maar natuurlijk wel, in zoveel zaken. De Sint doet jullie dat niet na. Maar gaat het om het grote plaatje, is het wat anders dat ik gade sla. Onmacht, een ideaal te formuleren. Wat is Rijswijk, wat willen wij? Hoe willen wij ons onderscheiden? Is het vlees of vis, of geen van bei? Is het onwil om een visie langs de lat van meetbaarheid te leggen? Of is het angst om beleid te toetsen en de vragen, dat steeds maar weer te ontzeggen? Is de omgevingsdruk zo sterk, dat wij geen ruggengraat meer tonen, kunnen tonen? Of zijn het de projectontwikkelaars, die onze ego's steeds belonen? Wat is het toch, dat wij kunnen leven met de zekerheid die ons heeft geleerd, dat met het noodzakelijke steeds vooruit te duwen, de rekening later en veel hoger wordt gepresenteerd aan de toekomstige bewoner, die het ermee zal moeten doen op die overgebleven vierkante meter. Met de brandnetel als het ultieme groen. De biodiversiteit om zeep geholpen door balans of compromis, onszelf voor de gek gehouden. Het is de korte termijn economie. Voor u liggen weer twee verse nota's, de Omgevingsvisie en Plan MER. Weer honderden pagina's, meest extern ingekochte herhaling. Maar ja, al het goede komt van ver. Dat laatste, kan de Sint beamen. Hij vaart straks weer naar Madrid, om zich daar plaatsvervangend te gaan schamen. Want bang, dat er niet meer in zit. Hoewel, zijn boot laat hij dan wel varen, maar zijn idealen blijven in het spel. De vooruitgang is namelijk niet te stoppen, maar de achteruitgang wel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, voor deze geheel passende wijze bij dit jaargetijde, vormgegeven in spreektekst. U verwees net naar de Omgevingsvisie. Die hebben wij binnengekrepen als stuk. Hij staat vanavond nog niet op de agenda, dat is voor een volgende vergadering. Voor dat de mensen thuis en iedereen hier dat nog kan volgen. Ik kijk of er vragen aan u zijn. Dat is niet het geval. Dank voor het inspreken en we spreken u vast in de wandelgangen nog.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dan ga ik graag door naar punt drie, vaststellen wijze van afdoening van de ingekomen stukken. Zijn daar vragen over? Nee. Dan worden de voorstellen voor afdoening geagendeerd, zo afgedaan. Er zijn geen voorstellen om RIB's te agenderen, dus bij dezen schuiven we die ook gewoon verder.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: En wilde ik u vragen, of u akkoord bent met de agenda zoals die voor u ligt? Dat is het geval. Dank u wel.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Mededeling van het college. Er zijn er geen aangekondigd. Is dat in de laatste uren nog gewijzigd? Nee. Dank u wel.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen. Ik zie, dat er vanuit iets als MRDH of ODH nu geen mededelingen zijn

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we naar punt zeven, Overzicht moties en toezeggingen. Zijn daar opmerkingen over? Mijnheer Van Enk, CDA.

De heer Van Enk: Ja, de lijst loopt weer op tot tien pagina's. En ik vroeg mij af, komt dat nu omdat de toezeggingen niet worden nagekomen of heeft de griffier niet meer geactualiseerd? In beide gevallen denk ik, dat we er wel wat aan moeten gaan doen. Anders zitten we over een jaar weer voor het dilemma, gooien we alles in het vierkante archief of pikken we er nog wat uit?

De voorzitter: Ja, zowel op de moties en toezeggingen is inderdaad geactualiseerd. Denk dat u doelt op het feit, dat er niet heel veel afgevoerd wordt van die twee. Ik denk, dat we dat in het presidium dan zullen kunnen bespreken. Ja, dat daar de juiste plek is om daar dan op terug te komen. Nog andere toevoegingen of voorstellen daarvoor, vanuit uw forum? Nee. Dank voor het signaal. Dan gaan we door. Even kijken. Betekent dus ook, dat de voorgestelde wijze van afdoening daarmee akkoord is, voor de moties en toezeggingen? Dan wordt dat zo overgenomen vanuit dit forum.

8. Vaststellen Forumverslag 3 december 2024

De voorzitter: Punt acht, Vaststellen van het Forumverslag. Op- en aanmerkingen? Ga uw gang, ChristenUnie.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Geheel toevallig spot ik op pagina 40, dat bij mijn eigen inbreng het woordje 'hoor' ontbreekt. Ik hoor ook graag van het college, moet daar staan. Dus ja, als we dan toch het gaan vaststellen, wil ik het dan toch wel gewijzigd zien.

De voorzitter: Het woordje 'hoor' wordt toegevoegd op de daarvoor bestemde plek. Mocht u dat nog per mail willen bevestigen of bevestigd zien, kunt u contact opnemen met de griffie. Andere punten? Nee. Dank u wel. Dan is daar het Forumverslag met deze wijziging van het woordje 'voor' vastgesteld.

9. Raadsvoorstel Ontwerp vijfde wijziging GR ODH

De voorzitter: Gaan we door naar het Raadsvoorstel Ontwerp vijfde wijziging Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Haaglanden. Omgevingsdienst Haaglanden doet voor ons onder andere, de milieucontroles. Welke fracties kan ik aankijken voor het woord? Kan dat met handen? Dan weet ik, welke kant ik omga. Dan begin ik linksom. PvdA, de heer Stuijtzand.

De heer Stuijtzand: Dank u, voorzitter. Ben ik goed hoorbaar? PvdA Rijswijk hecht groot belang aan de democratische legitimiteit van transparantie binnen de samenwerkingsbanden, zoals de Omgevingsdienst Haaglanden. Het voorgestelde besluit om geen zienswijze in te dienen, lijkt in de lijn te zijn van de wettelijke vereisten, de financiële neutraliteit. Echter willen wij benadrukken, dat onze verantwoordelijkheid niet alleen ligt in het volgen van de wettelijke verplichtingen, maar ook in het kritisch bewaken van het, van de belangen van onze inwoners. De voorgestelde wijzigingen versterken de positie van de gemeenteraden en de Provinciale Staten. Het is een stap in de goede richting. Toch roept dit voorstel enkele vragen op over de daadwerkelijke uitvoering van de controlemechanismen. Hierover hebben wij drie verdiepende vragen. Eén gaat over de informatievoorziening. Hoe garanderen wij, we, dat de actieve informatieplicht van het bestuur van de Omgevingsdienst Haaglanden daadwerkelijk leidt tot verbetering van de transparantie, richting de gemeenteraad en onze inwoners? Twee is, de evaluatiecriteria de wijzigingen verplichten tot het vastleggen van afspraken over de evaluatie. En op welke wijze, wordt de gemeenteraad betrokken in het opstellen van de evaluatiecriteria en welke meetbare resultaten worden verwacht? En als laatste. De uittredingsregels, de aangescherpte regels voor de uittreding lijken de stabiliteit van de regeling te vergroten. Wat zijn echter de implicaties van de financiële lasten en personele gevolgen, indien een deelnemende gemeente overweegt uit te treden? En met de antwoorden op deze verdiepende vragen, hopen wij bij te kunnen dragen aan een inhoudelijke discussie die ertoe leidt, tot een optimale besluitvorming in belang van onze inwoners. En dat was hem, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dolmans, D66.

De heer Dolmans: Ja, dank u wel, voorzitter. De Gemeenschappelijke Regeling voor de Omgevingsdienst Haaglanden wordt nu aangepast aan de nieuwe wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Omgevingswet. Het is positief, dat er meer wordt aangesloten bij de gemeentelijke planning & control-cyclus. Ook wordt het verplicht om te reageren op zienswijzen en er komt een regelmatige evaluatie. Maar wat gaat de raad hier nu van merken? De Omgevingsdienst voert taken uit en stuurt ons de jaarverslagen. Voor handhaving, uitvoering en milieu is de Omgevingsdienst erg belangrijk voor de gemeente. En over het algemeen zijn we best tevreden. Al merken we soms, dat er te weinig capaciteit is voor controles. Ziet de wethouder deze wijzigingen als een verbetering voor zijn positie als bestuurder en voor de positie van de raad? De Omgevingsdienst is een uitvoeringsorganisatie en participatie wordt niet verder uitgewerkt, dan via de gemeenten en de provincies die deelnemen. Vanuit D66 Rijswijk hebben we eerder aangegeven, wat wij daarvan

vinden bij andere Gemeenschappelijke Regelingen. Ook bij uitvoerende taken zoals besluiten om niet te handhaven of te gedogen, speelt of kan beleidsvorming meespelen. Er is momenteel geen adviesraad en zonder participatie en een adviesraad, zien we geen vergroting van de democratie. Het is een keuze van de raad, om deze optie nu niet in te vullen en ook van andere raden. Kan de wethouder bevestigen, dat dit inderdaad een bewuste keuze is geweest? Ik dank u wel.

De voorzitter: Dan kijk ik op rechts. De heer Kosedag, GroenLinks.

De heer Kosedag: Yes, dank, voorzitter. Ja, ook wij hechten groot belang aan de democratische legitimiteit en transparantie binnen de samenwerkingsverbanden. Ja, de voorgestelde wijzigingen, die dragen bij aan de positie van de gemeenteraden en de Provinciale Staten. Ja, en wij sluiten ons eigenlijk aan bij de vragen van D66 en PvdA. Dank.

De voorzitter: Dank. Dan geloof ik, dat dat het was voor de inbreng. Als ik het goed heb. Nee? Ja, ik zag net nog één hand. Ga uw gang. Mevrouw Kames, Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames: Dank je wel. Ja, echt inbreng heb ik niet. En ik heb ondertussen geluisterd wat ook de andere raadsleden hebben gevraagd. Dus daar sluit ik me voorlopig bij aan, om te luisteren wat de antwoorden zijn van de wethouder.

De voorzitter: Prima. Dan kijk ik naar de heer Wit, wethouder. Ga uw gang.

De heer Wit: Ja, dank u wel voorzitter. Sommige, vrij technische vragen. In ieder geval, dank voor de vragen. Want ik snap ook wel, het is natuurlijk een technische wijziging die we hier doorvoeren. Het is een wetmatige wijziging, die we moeten doorvoeren. En ik snap ook de vragen, die erover gesteld worden wel. Ik ga ze even langs, begin met de PvdA. Hoe garanderen we actieve informatieplicht van het bestuur, dat die ook op een goede wijze wordt ingezet? Ja, ik zit in het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling ODH. Dus ja, u zult mij daar toch ook op moeten vertrouwen en samen met mijn medebestuurders, dat wij dat op een goede manier richting u brengen. Het is, uiteindelijk is het het gezamenlijk belang van de ODH en ook van het algemeen bestuur van de ODH, dat wij de gemeenteraden conform de wetgeving en ook deze wijziging, goed informeren. Dus wij zullen ook onze rol daarin pakken. Op welke wijze worden de raden betrokken bij evaluatie? Ja, dat is een goede vraag. Dat, daar heb ik niet direct een antwoord op. Als het gaat om evaluatie van de participatie, evaluatie van de werkzaamheden van de ODH ja, dan is dat inderdaad zoals mijnheer Dolmans net ook al aangaf, via de jaarverslagen en via de verantwoording, die normaal via de p&c-cyclus loopt. En dat is ook denk ik, het leeuwendeel aan evaluatie wat u als raad zult zien en ook de inhoudelijke evaluatie, die daarbij zit. Dus als u daar nog een verdiepende vraag op heeft of meer informatie wil hebben, dan zal ik die toch echt even schriftelijk naar u toe moeten laten komen. Dat weet ik niet exact. En dat geldt eigenlijk ook voor de volgende vraag, de implicaties van het uittreden van een gemeente? Ja, die kunnen, die zijn best vergaand. Het is ook niet echt, laten we het zo zeggen, waarschijnlijk dat dit gaat gebeuren. Sterker nog, het is zeer onwaarschijnlijk. Want de taken die door de ODH worden uitgevoerd zijn grotendeels wettelijke taken, die gemeenten niet zelf kunnen uitvoeren. Dus op moment dat een gemeente dit op een andere manier zou willen invoeren, dan zullen ze daar ja, of bij een andere Omgevingsdienst en dat kan niet, want die gaat niet over dat grondgebied. Of je moet naar een part... commercieel bedrijf toe. En ik vraag mij ten eerste af, of dat wettelijk toegestaan is. Dus je zit voor een hele hoop, zeker voor bodemtaken bijvoorbeeld, vast aan de ODH. Dus uitstappen uit zo'n regeling is ontzettend lastig. Dus de kans dat het gebeurt, is heel klein. Maar als u zegt van, ik wil echt wel weten wat exact die gevolgen daarvan zijn, dan ja, het staat natuurlijk wel in de regeling, maar dan zou ik dat toch echt eventjes na moeten zoeken, want die heb ik niet direct paraat. De vraag van D66, heer Dolmans. De wijziging van de positie van de raad en van het college, ziet u dat als een verbetering? Ja, ik denk het wel. Wat ook in het proces hier aangegeven

wordt is, dat we de actieve informatieplicht richting de raad, dat is denk ik, sowieso een verbetering. Het is niet passief, het is actief. En als we kijken naar het ja, het totale pakket aan wat hier ligt, dat is niet zo heel ingrijpend, denk ik dat ja, kan er heel lang en breed over nadenken. Het is een verbetering. Of het is, of het ver genoeg gaat voor u, ja, dat is een goede vraag. Daar zult u zelf een antwoord op moeten formuleren. Meer kan ik daar eigenlijk niet zo snel over zeggen. Even kijken hoor. Dan had u nog een vraag over de, bevestigen dat het een ja, bewuste keus is om bijvoorbeeld op participatie daar niet verder op in te gaan. Dit is, wat hier voorligt, is inderdaad het, de wettelijke aanpassingen die we doen en een aantal technische aanpassingen. En verder, is daar inderdaad een bewuste keus gemaakt, om daar niet nu ook verder in te gaan op eventuele participatie, et cetera. We moeten dit vóór december, eigenlijk al vóór juni 2024 hadden we dit moeten afronden volgens, conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Daar zit al wat vertraging op. Dus het is echt sec het pakket, dat we nu indienen. Het heeft ook aan, de exacte reden dat het ook vanuit ODH naar ons wat later is gekomen, heeft ook met capaciteit te maken. Dus er zitten wel wat haken en ogen nog aan in het hele proces. Maar uiteindelijk, is het inderdaad wel een bewuste keus geweest, om dat echt op deze manier te doen. Ik hoop, dat ik daarmee uw vragen heb beantwoord. En mocht u echt nog verdiepende vragen hebben op de vragen die ik net gesteld heb. Ja, dan ben ik bang, dat ik die schriftelijk moet gaan beantwoorden. Want dan gaat het ook toch net technisch iets te ver voor mij. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk bij mij naar de heer Stuijzand. De heer Dolmans, tweede termijn.

De heer Dolmans: Niet zozeer een verdiepende vraag, maar dan meer een politieke. Gaat u zich als bestuurder de komende tijd inzetten voor meer participatie en eventueel, een adviesraad in deze Gemeenschappelijke Regeling?

De voorzitter: Dan kijk ik, of er nog andere mensen willen aansluiten voor tweede termijn? Zie ik, dat het niet het geval is. Dus is het woord aan de wethouder in tweede termijn, met één verdiepende vraag.

De heer Wit: Ja, ik wil mij wel, ik wil mij wel hardmaken voor een betere participatie. Of ik mij hard ga maken voor een adviesraad, dan wil ik toch eerst kijken, wat de consequenties daarvan zijn en wat daar de gevolgen, de gevolgen ook voor de regeling en hoe we dat moeten inrichten. Ik neem uw suggestie in ieder geval mee, richting het algemeen bestuur.

De voorzitter: Dank. Ik hoorde een toezegging, dat u een suggestie meeneemt en dat u zich inzet voor participatie. Bij dezen gecheckt, dat dat een toezegging is? Ja. Dank u wel. Dan is het daarmee een akkoordstuk voor de raad? Ja. Dank u wel en ook voor de toezeggingen, die zijn genoteerd.

10. Raadsvoorstel Huisvestingsverordening Rijswijk 2023 -definitief wijzigingsvoorstel spoor 1b

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt tien, Raadsvoorstel Huisvestingsverordening Rijswijk 2023. En dat heet dan ook nog, definitief wijzigingsvoorstel spoor B. Om even uit te leggen, waar we het over hebben. Het is een wijziging van de Huisvestingsverordening. Die wordt gedaan om de woonruimteverdeling en te zorgen voor een betere aansluiting, en te zorgen voor betere aansluiting op alle wijzigingen in recente wetgeving. Dus we hebben het over de aanpassingen over de woonruimteverdeling. We hebben eerder al een Huisvestingsverordening over woonruimteverdeling in Rijswijk vastgesteld en hier zat een was-woordt tabel bij. Dus het gaat echt over de aanpassing, die we laatst hebben gedaan. We hebben daar ook al een keer een presentatie

over gehad. Ik wil u verzoeken, om echt op de wijziging te concentreren. Is dat akkoord? Dank u wel. Dan kijk ik rond, wie er het woord wil voeren. Zou ik graag aan de rechterkant beginnen en dat doe ik bij de heer Bruin van de ChristenUnie. En dan kom ik, sluit ik af met de heer Van Enk. Klopt dat? Ja, dank u wel. Ja, nee, ik sluit af met de heer Van Enk, dus ik doe dan een, ga die kant, vanaf daar die kant op. Nee, ja, nee, is altijd een verrassing. ChristenUnie, ga uw gang, de heer Bruin.

De heer Stam: Ja, mijnheer Stam, neem ik aan dat u bedoelt?

De voorzitter: Excuus. Ik heb hier staan en ja, dat is inderdaad, zit verkeerd. Het spijt me, dank u wel. De heer Stam van de ChristenUnie. Het staat er heel netjes, ik zou het ook moeten weten.

De heer Stam: Het staat wel goed op het scherm. Dank u wel voor het woord. Ook dank voor het voorstel. Mijn fractie kan over het algemeen goed volgen, welke wijzigingen worden voorgelegd en waarom deze worden voorgelegd. Wel, wordt in het voorstel geschreven, dat het niet om een koerswijziging gaat. Onder het punt 'beoogd effect', er wordt op dit besluit geen koerswijziging voorgesteld. Maar wel wordt voorgesteld, om het niet laten vervallen van je inschrijftijd, nadat je een woning hebt toegewezen. En dat lijkt ons toch wel een substantiële wijziging. Dus kan de wethouder toelichten, waarom dat geen koerswijziging is? Hierdoor wordt de kans dat mensen buiten Rijswijk of mensen die zich laten inschrijven, dat die een woning krijgen wordt kleiner. Kan de wethouder dan ook in contact met de woningcorporaties misschien vragen, of er nog meer woningen via een lotingsysteem vergeven kunnen worden? Zodat ook mensen van buiten de stad of mensen met weinig inschrijftijd, nog voldoende kans blijven houden op een woning. Tot slot, ben ik nog benieuwd, of de wethouder iets meer kan zeggen om de redenen, om de module middenhuur niet op te nemen in het voorstel? Dus u geeft aan, dat eerst onderzocht gaat worden of de uitvoering hiervan in Rijswijk mogelijk is. En wanneer zou dit dan wel moeten ... Als dit wel mogelijk is, wanneer zou dit dan in de Huisvestingsverordening moeten worden opgenomen? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oelen, VVD.

De heer Oelen: Ja, dank, voorzitter. Ik heb twee vragen ten aanzien van de wijzigingen. Artikel 3.3, daarin wordt een wijziging voorgesteld dat een inschrijving niet zal vervallen, als een huurder een overeenkomst op tijdelijke basis accepteert. Ik heb begrepen, een van de problemen volgens mij momenteel in de verhuurmarkt is, dat landelijke wetgeving tijdelijke huurcontracten überhaupt verbiedt. Dus ik vroeg me even af waarom, deze bepaling vandaan komt. En het tweede is artikel 3.11, dat gaat over statushouders. Dat is een wijziging op verzoek van de gemeente Rijswijk, vanwege ondervonden onduidelijkheid. Ik heb proberen te doorgronden wat het probleem was, wat nu de oplossing is en welke consequenties deze oplossing heeft, ook voor andere woningzoekenden. En graag, daarover dan uitleg. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Braam, Beter voor Rijswijk.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Ik kan het vrij kort houden. Een vraag in ieder geval die ik had, is net door de VVD gesteld. Wel stel ik vandaag in ieder geval in de richting van de organisatie, dank wil uitspreken voor de was-woordt tabel. Dat maakt het wel verhelderend. Ook nog bedankt voor de presentatie. Alhoewel ik het jammer vind, wil ik je toch benoemen, dat de diepgang in die presentatie, dat ik die wel gemist heb. Want dat had, daar had best wel wat in plaats van dat spelletje wat we gespeeld hebben, wat meer ruimte kunnen worden ingericht om de verdieping aan de hand van, als je het stuk van de provincie ook vooral leest. De veranderingen die eraan zitten te komen, al meteen had kunnen bespreken. Dat is slechts even een opmerking van mijn kant uit. Voorzitter, dank u wel, dit is het.

De voorzitter: Ja, en even, mocht u dingen hebben over het voorgaande proces of de rest. Dat kan natuurlijk hier gemeld, maar ook altijd in het presidium als suggestie voor vervolg worden meegegeven. Dan kijk ik verder naar de heer Van Dam van Wij. Rijswijk. Ga uw gang.

De heer Van Dam: Ja, ik sluit me aan bij de complimenten over de leesbaarheid van de stuk. Is goed, is makkelijk te lezen op deze manier, wat er nu precies veranderd gaat worden. Zijn voornamelijk te spreken over de veranderingen voor de inschrijfduur, die het mogelijk maken voor starters om daar meer kansen te bieden. Ik had nog wel een vraag over artikel 3.11. Daarin staat, dat we de urgentieverklaring aan gaan passen met betrekking tot statushouders, omdat daar problemen waren ervaren in het verleden. Ik vroeg me af, wat waren precies de problemen die ervaren werden met het plaatsen van statushouders, dat dit, deze verandering noodzakelijk is? En de vragen over module middenhuur, die zijn gesteld door de ChristenUnie. Dus daar sluiten we ons graag bij aan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kosedag van GroenLinks.

De heer Kosedag: Yes, dank, voorzitter. Als GroenLinks Rijswijk waarderen wij de vooruitgang, die geboekt is in de wijziging van de Huisvestingsverordening. Wij geloven dat deze aanpassingen de basis kunnen vormen, voor een meer rechtvaardige en duurzame woningmarkt in Rijswijk. Dus zowel op de korte als op de langere termijn. En voor nu heb ik twee vragen aan de wethouder. De eerste is, gaat ook over artikel 3.11, maar van een andere aard. Want er wordt voorgesteld, om statushouders direct te bemiddelen vanuit tijdelijke voorzieningen in de eigen gemeente. Ja, mijn concrete vraag aan de wethouder is, wordt er hierbij samengewerkt met lokale organisaties die zich reeds inzetten, of eerder hebben ingezet om ervoor te zorgen, dat de bemiddeling rechtdoet aan en tot een succes wordt gemaakt? Dus graag een reactie daarop. En mijn tweede en tevens laatste vraag, gaat over de urgentiecriteria en de flexibiliteit van de regeling, artikel 4.5 lid m. De wijziging voorziet in een uitzonderingsgrond voor urgente situaties, waarin de woningzoekende niet eerst drie maanden actief heeft gereageerd. Dit is misschien ook een gewetensvraag aan de wethouder. Maar gaan wij deze uitzondering ook daadwerkelijk toepassen in Rijswijk? En heeft de wethouder misschien concrete voorbeelden, waarvan hij kan noemen ja, hoe deze flexibiliteit in de praktijk zal werken? En, of mensen die acuut een woning nodig hebben, hier ook echt baat bij hebben? Dus geen complete scenarioschets, maar vooral een idee van, waar we aan moeten denken bij die uitzonderingsgevallen. En gaat het ons een keertje lukken, om echt maatwerk hierop te leveren? Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dolmans, D66.

De heer Dolmans: Ik sluit me aan bij de complimenten over de leesbaarheid van het stuk en de vergelijking die gemaakt is. En voor de rest, zijn alle vragen al gesteld, denk ik. Dank u.

De voorzitter: U sluit zich aan. De heer Van der Veer, PvdA.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Ja, we willen ook complimenten maken aan het college voor de verbetering en de toevoegingen van de nuances, zoals het behoud van inschrijvingsduur bij tijdelijke woonoplossingen in artikel 3.3, lid zes. Dat betekent dat onze kwetsbaren, dat de mensen in een kwetsbare positie meer zekerheid en perspectief wordt geboden. We hebben daar nog wel een vraag. Is er toch niet ook iets te regelen voor de huurders, welke ad-hoc gaan huren? Wat voor diegene, ook vaak een noodoplossing zou kunnen zijn, qua wachttijd, inschrijving en bemiddeling. Mensen die nu ad-hoc huren, die vallen dus niet onder deze Huisvestingsverordening. Is daar in de toekomst wat voor te regelen? Artikel 3.11. Daar is, goed om te lezen, dat daar aanpassingen zijn gemaakt waardoor onze inwoners en toekomstige bewoners van onze huidige flexcentrum en de toekomstige flexcentrum, beter bemiddelen, bemiddelbaar zijn. Module middenhuur. Daar zijn al een aantal vragen over gesteld. Belangrijk voor de PvdA is, wanneer is het onderzoek afgerond? En

als blijkt uit het onderzoek dat het bruikbaar en werkbaar is voor Rijswijk, wanneer wordt het dan ingevoerd? Wordt het dan automatisch 1 januari 2026 of is er een fase eerder mogelijk? Dan nog één vraagje over de zienswijze, zienswijze ingediend door de Sociale Verhuurders Haaglanden. Het verzoek is momenteel, zeer terughoudend te zijn met lokaal maatwerk aan woningzoekenden met een lokale binding. Wat betekent dit nu precies voor de Rijswijkse woningzoekende dan wel de Rijswijker, die tijdelijk in verband met noodoplossingen zie bijvoorbeeld artikel 3.3 lid zes, op zoek zijn naar een woning in Rijswijk? Dat was het eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kames, Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor het stuk, dat hebben we aandachtig gelezen. Ik heb toch ook nog een aantal vragen. Het gaat over artikel 3.3 lid zes, er zijn dus uitzonderingen op het vervallen van de inschrijfduur. Was het dan altijd zo dat als je een woning accepteerde, je meteen je inschrijfjaren kwijt was? Dat wil ik graag weten. En hoe zit dat dan bijvoorbeeld als je huis gesloopt wordt en je krijgt een tijdelijke woning, was je dan ook altijd die inschrijfduur kwijt? En waarom komt de aanvulling op artikel 3.11, is dit om toch statushouders voorrang te geven? Terwijl ik juist dacht, dat dit was afgeschaft door het nieuwe kabinet. Want komt dit dan alleen maar voor in Rijswijk? Dit was het voorlopig voor mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank. De heer Van Enk, CDA Rijswijk.

De heer Van Enk: Ja, dank u wel. Nog even over het punt van de middenhuur, waar al wat over gevraagd is. Ik neem aan dat als we nu nog niks doen, dat we dus niet nog gaan ingrijpen in die verhuurmarkt door middel van vergunningen. Waar gaat het van afhangen, of we die keuze gaan maken of niet? En daarmee samenhangend. In de zienswijze van de provincie Zuid-Holland leek het net alsof ze ons complimenteren met zoals ze het noemen, het doortrekken van de lijn naar de middenhuur. Ik begreep dat niet zo goed in deze context. Misschien, dat de wethouder mij dat kan verhelderen. Verder is er sprake van het spoor twee, waardoor we rigouzeuzer gaan wijzigen in het woonruimte verdeelsysteem. Kan hij daar iets of over zeggen, welke kant dat op zal gaan? Ook over de bijlage van de sociale verhuurders. Daar zit een tabel bij waar een soort verhouding wordt geschetst volgens mij, tussen algemene verhueringen binnen de regio en het toewijzen op grond van je lokale criterium. Het lokale maatwerk zoals we dat noemen, dus het voorrang geven aan je eigen inwoners. Daar zie je grote verschillen. En ik heb wel behoefte aan een beetje duiding. Als ik het zo zie, dan zie ik Pijnacker als een extreem voorbeeld van heel veel percentagegewijs, lokaal maatwerk toepassen. Dus die geven, die zijn kampioen in het eigen inwoners voorrang geven en Rijswijk niet. Maar dat komt natuurlijk ook, omdat Rijswijk enorm veel bouwt. Zou je kunnen denken, hoewel wij merendeels vrije sector bouwen. Kan de wethouder aangeven, wat zijn gevoel daarbij is of zijn kennis? Zijn we relatief weinig maatwerk aan het toepassen, of valt het wel mee? En tot slot. Ik kan het niet meer terugvinden, maar ik dacht ergens in de inleiding ook iets hebben gelezen, over vergunningen voor splitsingen van woningen en dergelijke. Terwijl, ik in de wijziging zelf daar niks over tegenkom. Of, ik heb het over het hoofd gezien. Zijn wij daar nog bezig met beleid? Ik herinner me, dat in de vorige raadsperiode een aanvang was gemaakt met het inventariseren van bestemmingsplannen op basis van, waar wel of niet een vergunning tot splitsing kon worden gewijzigd, geweigerd. Sorry. Want er bestond toen wat behoefte aan in de raad, om daar meer een halt toe te roepen. Wat is de stand van zaken daarvan? En gaan wij daar nog nieuw beleid in hanteren?

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de wethouder, of hij direct kan antwoorden? Dat is het geval. De heer Van Malsen, ga uw gang.

De heer Van Malsen: Yes, dank u wel, voorzitter. Dank ook voor alle vragen en opmerkingen van de leden van dit forum en ook de fijne introductie van de voorzitter. Dat is een mooie traditie om te starten, dat de voorzitter wat toelichting geeft over het voorstel, dat hier voor ons ligt. Een toevoeging die ik daar nog wel aan wil maken is, dat deze Huisvestingsverordening niet alleen in Rijswijk ter besluitvorming ligt nu, maar in alle negen gemeenten van de regio Haaglanden. Deze moet ook vóór het einde van dit jaar vastgesteld zijn in alle negen gemeenten. Deze verordening is dan ook het resultaat van afstemming, die we gedaan hebben met al die negen gemeenten. Dat is belangrijk voor de context voor een aantal van de antwoorden, die ik zo dadelijk ga geven. Even kijken. De ChristenUnie vroeg naar een lotingsstelsel. Kunnen we dat lotingsstelsel niet wat breder inzetten? Het lotingsstelsel is al in gebruik. Dus er wordt altijd, een relatief beperkt percentage van de woningen wordt toegewezen middels loting. De vraag, kan dat stelsel uitgebreid worden? Dat lijkt me nu typisch zo'n vraag, die we mee kunnen nemen in het verder uitwerken van spoor twee. Maar daarover later meer. Een aantal partijen waaronder de ChristenUnie, vroeg naar de module middenhuur. Waarom hebben we die nu nog niet gekozen als gemeente Rijswijk? Dat heeft in eerste instantie te maken met het feit, dat we daar simpelweg de tijd niet voor hebben en de mensen, om dat uit te werken. Want net als bij alle wijzigingen in de Huisvestingsverordening is het nodig om te onderzoeken, of er schaarste is in een bepaald segment. Dat is in dit geval, dus ook zo. Wij zagen in eerste instantie nog geen directe aanleiding om onze prioriteiten zo te verschuiven, dat we eerst de module middenhuur gaan onderzoeken, voordat we bijvoorbeeld het woonbehoefte onderzoek gaan doen in het kader van de Woonvisie, of het Volkshuisvestelijk Programma waar we volgend jaar aan gaan werken. En ik geloof, dat ik een interruptie heb.

De voorzitter: Ja.

De heer Oelen: Misschien scheelt dat tijd in de tweede termijn.

De voorzitter: Heeft u een verduidelijkende vraag naar aanleiding van de beantwoording van uw vragen?

De heer Oelen: Ja, verduidelijkende vraag over wat net wordt gezegd. U begon met te zeggen, dat dit een wijziging is die in alle gemeenten voor ligt. Maar u praat nu specifiek over Rijswijk als het over middenhuur gaat. Dus daar zouden we dan in gaan afwijken, begrijp ik? En ten tweede. Is het niet algemeen bekend, dat er een enorme schaarste is ook aan middenhuurwoningen in de hele regio, los van Rijswijk? Waar we misschien ook als regio moeten overwegen om daarover, als overheid in in te grijpen.

De voorzitter: Dank. Dus u vraagt, om in te grijpen en een verduidelijking op ...

De heer Van Malsen: Ja, het zijn een aantal vragen. Dank, voorzitter. De eerste vraag over, of dit nu, of wij nu als Rijswijk af gaan wijken van de andere gemeenten? Het korte antwoord daarop is, nee. Er zijn op dit moment twee gemeenten in de regio, Zoetermeer en Den Haag die een module middenhuur hebben gekozen, facultatieve module. Er komen er een aantal bij. Maar er zijn er ook een aantal, die voorlopig nog niet voor kiezen om de module middenhuur in te voeren. En zoals de heer Van Enk ook al in zijn eerste termijn opmerkte, in Rijswijk wordt heel veel gebouwd, vooral ook heel veel in de middenhuur. En het klopt, dat er dan nog steeds enorme vraag is naar woningen. Het is elke woning die wij bouwen, daar komen met gemak honderd, honderden, misschien wel duizend mensen op af. Ongeacht, of je ze nu in de sociale sector bouwt of in de middenhuur. Maar je zal toch altijd als je wijzigingen maakt in dit soort verordeningen, ook echt een onderbouwing in juridische zin moeten hebben, net als dat we dat hadden bij voorgaande wijzigingen in de Huisvestingsverordening. En dat kost tijd, kost geld, er gaat werk in zitten. En wij hebben ervoor gekozen om prioriteit volgend jaar te leggen, op het uitwerken van het Volkshuisvestelijk

Programma. Daar zit ook een woonbehoefte onderzoek in en dat zullen we dan ook voor een deel kunnen hergebruiken, als we die module middenhuur volgend jaar eventueel wel willen toevoegen. Voorzitter, de VVD vroeg naar tijdelijke contracten. Waarom nemen we die hier nog in op, want die zijn toch verboden? Het klopt inderdaad, dat er in principe geen sprake meer is van tijdelijke verhuurcontracten. Maar er zijn nog wel andere vormen van tijdelijke contracten voor bijvoorbeeld, antikraak, campuscontracten, waar geen onbepaalde looptijd van het contract sprake is. Dus er is nog wel zeker een behoefte aan, daar middels de Huisvestingsverordening op in te spelen. De vraag over artikel 3.11 statushouders en het direct bemiddelen vanuit een laten we zeggen flexwoning, vanuit een tijdelijke voorziening. Wat zijn nu de problemen waar we tegenaan liepen? Die vraag werd door meerdere fracties gesteld. Het is niet zozeer, dat we daar echt heel erg in problemen raakten. Maar het punt is, dat we dat eigenlijk al aan het doen waren op het Hof van Elsenburg. En nu hebben we ook ja, een grondslag in de verordening. En het is nu ook een bepaling, die in alle gemeenten in de regio's gelijklopend is. Dus dat betekent dat we ook op het huisvesten van statushouders, wat makkelijker in de regio samen kunnen werken. Als het dus bijvoorbeeld zover komt, dat iemand vanuit een tijdelijke voorziening weg moet, omdat die bijvoorbeeld gaat sluiten. Zoals, in Rijswijk op het Hof van Elsenburg het geval is. En dan ergens anders een woning moet vinden. Dat we niet alle steden zelf daar onevenredig mee belasten. Beter voor Rijswijk maakte nog een opmerking over de presentatie, die we laatst hadden in het kader van spoor twee. Ik zal het, ik zal de feedback doorgeven. Ik vond het spelletje zelf eigenlijk wel vermakelijk en ik geloof, dat de fractie van Beter voor Rijswijk er ook erg succesvol in was. En voor wat betreft de opmerking over, dat we wel wat meer verdieping zouden kunnen aanbrengen in dat soort sessies. Kan ik me wat bij voorstellen. Maar zoals ook al tijdens die presentatie aangegeven, spoor twee waar de presentatie over ging is een traject, wat nog wel een aantal jaar zal gaan duren. En in dat traject zijn er meerdere momenten nog voor uw raad, om inbreng te leveren en om mee te denken over de koers, die we gaan varen de komende jaren met het, met de Huisvestingsverordening. Dan waren er nog een aantal fracties, die complimenten gaven over de leesbaarheid van het stuk, waaronder Wij. Rijswijk en D66. Heel erg bedankt. Ik zal dat doorgeven. Is altijd mooi om te horen. GroenLinks vroeg naar de directe bemiddeling van statushouders uit tijdelijke voorzieningen naar permanente woonruimte en, of daar dan ook maatschappelijke organisaties bij betrokken zijn. Als ik het goed begrijp. In algemene zin, weet ik niet. Ik weet, dat hier in Rijswijk specifiek de samenwerking tussen de woningcorporaties, de gemeente en de verhuurder van de woningen aan het Hof van Elsenburg en Vluchtelingenwelzijn vrij goed is om te kijken, of mensen inderdaad wel ja, goed begeleid worden met de verhuizing en ook goed terecht komen in hun vervolghuisvesting. Daarnaast vroeg GroenLinks nog over de uitzondering op urgentie, of daar voorbeelden van te verzinnen zijn. Ik kan er zo geen concrete noemen, die ik tegen ben gekomen nu in mijn werk. Maar waar ik zelf aan zat te denken is bijvoorbeeld mensen, die door een urgente veiligheidssituatie uitgeplaatst zouden moeten worden. Of, vanwege een groot gezondheidsrisico als er bijvoorbeeld iets mankeert aan de woning en iemand direct weg moet, omdat het anders ...

De voorzitter: Excuus. Klein puntje van orde. Er schijnt met de live-verbinding wat mis te zijn. Daar wordt aan gewerkt, gaat misschien even duren. De band loopt wel door, dus de opname gaat wel door. Dus we kunnen wel gewoon doorgaan. Maar mocht u signalen krijgen van buiten, helaas lukt het even niet met live. Ga uw gang, wethouder.

De heer Van Malsen: Ja, dat is fijn om te horen, voorzitter. Dan kan ik tegen mijn moeder zeggen, dat ze het gewoon terug kan kijken straks. De PvdA vroeg naar ad-hoc huren. Ik denk, dat de fractie van de PvdA daarmee bedoelt, huren in de zin van antikraak. Ja, ik zie geknik. Hoe gaan we daarmee om? Dat zou bijvoorbeeld een van de uitzonderingen kunnen zijn, die ik ook noemde in het antwoord op de vraag van GroenLinks van zojuist. Maar er moet wel bij gezegd worden, dat antikraak huren vaak

particulier is. En dat he tin eerste instantie wel de verantwoordelijkheid is van de huurder in dat geval, om voor vervolghuisvesting te zorgen. Er werd nog een vraag gesteld over de zienswijze van de Sociale Verhuurders Haaglanden. Of we niet in het kader van artikel 3.3 lid zes, nog iets zouden kunnen doen met lokaal maatwerk. Het zijn wel twee verschillende dingen, waar we het dan over hebben. Maar het is een, het is zeker een suggestie om mee te nemen. En sowieso nemen we de aanbevelingen die de Sociale Verhuurders Haaglanden, SVH doen, ter harte. Rijswijks Belang vroeg over de inschrijfduur, raak je die altijd kwijt? Dat weet ik zo niet uit mijn hoofd, dus daar moet ik even op terugkomen. Ik zit ook even te kijken op de app, of daar al een antwoord op is. Nee. Ik geloof, in reguliere situaties, dat dat wel het geval is. Maar ik laat het eventjes nagaan. En de andere vraag ging over 3.11 en het direct bemiddelen van statushouders, is dat niet al afgeschaft door het huidige kabinet? Ik kan u vertellen, voorzitter, dat ik nog geen enkel voorstel van het huidige kabinet heb gezien, ten aanzien van het aanpassen of indienen van wetgeving. Dus, nee. CDA vroeg over de middenhuur module. Een aantal dingen heb ik volgens mij, al wat over gezegd. U vroeg ook nog naar de zienswijze van de provincie Zuid-Holland. Die leek betrekking te hebben op die middenhuur, terwijl we dat niet doen. Hoe komt dat? Dat is dus onder andere of dat is dus, omdat die zienswijze over de regionale verordening gaat. Dus in andere gemeenten die wel de middenhuur module hebben gekozen is het wel van toepassing en voor ons dus niet. De heer Van Enk vroeg ook nog naar spoor twee. Wat is daar nu precies de bedoeling van? We hebben laatst een presentatie gehad aan uw raad over spoor twee, waarin we de eerste stappen eigenlijk beschrijven. En in het kort is spoor twee eigenlijk een volledige herziening, mogelijk, volledige herziening van de Huisvestingsverordening en dan met name, het woonruimte verdeelsysteem. Dus nu werken we in regio Haaglanden met hoofdzakelijk inschrijfduur. En elders in het land wordt geëxperimenteerd met bijvoorbeeld ja, meer loting. Of in Amsterdam bijvoorbeeld met, dan word je beloond met punten als je actief zoekt. En in regio Haaglanden is de behoefte ontstaan om te kijken, of ons systeem nog steeds houdbaar is, omdat de wachtlijsten de komende, laatste jaren enorm opgelopen zijn. En wellicht dat ja, dat hele systeem aan verandering onderhevig is. Er is nu een onderzoek, dat gedaan is onder woningzoekenden. Er is tijdens de presentatie het een en ander over gezegd. Het was echt een hele goede presentatie, vond ik. Er werd dus inderdaad ook nog een spel gespeeld met de raadsleden, die daar aanwezig waren. Om een beetje feeling te krijgen met hoe die woonruimteverdeling nu gaat. En mocht er weer een presentatie georganiseerd worden over spoor twee en ik zie dat nog wel gebeuren in de komende jaren. Dan nodig ik u allen natuurlijk, net als dat dat altijd gebruikelijk is, van harte uit om ook aanwezig te zijn bij die presentatie. De heer Van Enk vroeg ook nog naar de verschillen in lokaal maatwerk tussen de verschillende gemeenten, om daar wat duiding bij te geven. En hij noemde specifiek Pijnacker-Nootdorp als voorbeeld. En dat is eigenlijk wel leuk, vind ik. Want dat is een van de interessantere voorbeelden, omdat in Pijnacker-Nootdorp het thema lokaal maatwerk heel erg speelt. En dan met name ook binnen de kernen Pijnacker en Nootdorp, omdat mensen daar gewoon heel erg gebonden zijn aan hun dorp en daar dus ook heel graag willen blijven wonen. Rijswijk is eigenlijk een stad van iets andere aard. Wat we bij Rijswijk zien is, dat er heel veel verkeer is, zullen we maar zeggen tussen Rijswijk, Den Haag en Delft. Dus mensen die een sociale huurwoning zoeken. Die kijken over het algemeen als ze in Rijswijk kijken, ook in Delft en Den Haag en ook vanuit Rijswijk naar Delft en Den Haag. Dus is de behoefte aan lokaal maatwerk wat kleiner in Rijswijk. Dat wil niet zeggen, dat we niet volop gebruikmaken van het lokaal maatwerk, waar mogelijk. En ik geloof dat in dat, in die zienswijze staat iets van zeven procent lokaal maatwerk. En volgens mij, is het afgelopen jaar een stuk meer geweest, want ik zag ook een percentage voorbijkomen van 35 procent. Maar reken maar dat wij waar mogelijk, zo veel mogelijk dat lokaal maatwerk proberen toe te passen. Daarmee moet ik ook zeggen, dat de mensen die een woning krijgen in Rijswijk niet volgens lokaal maatwerk regels, ook vaak uit Rijswijk komen. Dus het is ook niet zo, dat alleen maar de lokaal maatwerk verhuringen in Rijswijk voor Rijswijkers zijn. Dan vroeg

de heer Van Enk nog naar de stand van zaken rondom splitsen en verkameren. Maar die wijzigingen hebben we samen met de paraplu bestemmingsplannen en de paraplu beheersverordeningen volgens mij, vorig jaar al vastgesteld. Voorzitter, dan laat ik het daarbij in mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dan kijk ik rond voor de tweede termijn. En wilde ik allereerst nog even zeggen, excuses, de heer Stam, u stond verkeerd op de lijst. En ik dacht, dat ik het dan verkeerd had onthouden, maar dat is niet waar. Het woord is aan u en ik ga daarna de lijst weer af. Ga uw gang.

De heer Stam: Ja, gelukkig. Dank u wel voor het woord. Ik sloeg ook nog even aan in mijn eerste termijn, op het vervallen van de inschrijfduur. En nu begrijp ik uit ook andere inbreng hier van de fractie, dat dit mogelijk alleen van toepassing is bij het accepteren van een tijdelijke woning. Dus ik zou graag de wethouder willen vragen, om daar nog iets over te zeggen. Want ik vind zelf, dat het in het raadsvoorstel niet helemaal duidelijk naar voren komt. Ik heb ook de was-woordt tabel erop nageslagen. En dan, dat lijkt er inderdaad op dat het inderdaad bij, alleen bij tijdelijke woning van toepassing is. Maar dan zou ik ook aan de wethouder willen vragen, om nog even kritisch naar het raadsvoorstel te kijken om te zien, dat het daar ook echt correct staat. Want daar staat bijvoorbeeld het woordje 'ook', dit is ook van toepassing op huur met een tijdelijk contract. Dus dat wilde ik graag nog even als verhelderende vraag stellen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oelen, u wilt ook een tweede termijn? Ga uw gang, VVD.

De heer Oelen: Ja. Dank u wel, voorzitter. Dank, wethouder, voor de beantwoording. Kom toch nog even terug op 3.11. Een deel van mijn vraag is beantwoord, een deel nog niet. Namelijk, het deel welke consequenties deze oplossing nu eigenlijk heeft, ook voor andere woningzoekenden. Daar bent u nog niet heel erg op ingegaan. Bedoel, ik kan het ook anders formuleren. Hebben stathouders zo meteen meer voorrang boven andere woningzoekenden, die bijvoorbeeld ook urgent zijn? Dat is één vraag. En daar nog een aanvullende vraag op. Dat hangt natuurlijk af van uw antwoord, of dat wel of niet actueel gaat worden. Als dit artikel wordt geamendeerd in de raad over twee weken, wat betekent dat dan voor de regeling als zodanig? Aangezien met allerlei andere gemeenten moet worden afgesproken. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan denk ik, dat de heer Braam geen inbreng meer heeft. En de heer Van Dam van Wij. Rijswijk, zie ik ook niet. De heer Kosedag, GroenLinks, ga uw gang.

De heer Kosedag: Yes, dank, voorzitter. En dank ook aan de wethouder voor zijn beantwoording. Met betrekking tot mijn tweede vraag over urgentiecriteria en uitzonderingsgronden. Ik ben oprecht blij, dat de wethouder als voorbeeld hier ook en plein public denkt aan het veiligheidsdomein. En ik maak dan zelf ook weer de koppeling ja, met schrijnende situaties van huiselijk geweld. En dat we hiermee wellicht ook vanuit de preventiegedachte, als gemeente ook proactiever kunnen handelen in dit soort situaties. Dus dat idee stelt mij in ieder geval, heel erg gerust. Maar ik dacht, ik check het ook even met de wethouder. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dolmans, geen tweede termijn. De heer Van der Veer in tweede termijn, PvdA Rijswijk.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, bedankt voor de beantwoording eerste termijn. Nog een aanvullende vraag of een verduidelijkende vraag op artikel 3.3 lid zes over de vraag zoals, over de ad-hoc gaan huren, de huurders. Dat kan een noodoplossing zijn. Maar ad-hoc gebeurt en dat heet wellicht anders, ook momenteel in Te Werve-West en in de Bomenbuurt. Waar Rijswijk Wonen mensen een tijdelijk huurcontract aanbiedt, zodat de woning bewoonbaar blijft. Maar deze

mensen hebben straks geen rechten voor bemiddeling c.q. ja, verdere stappen. Blijft voor deze mensen ook de inschrijving bestaan?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Ik had twee vragen gesteld aan mijnheer Van Malsen. De één was, hoe het zat met de inschrijfjaren dat ze die kwijt zijn, zodra ze een woning accepteren. Maar ik had ook gevraagd, hoe dat zit als iemand zijn huis gesloopt wordt en ook naar een tijdelijke woning gaat. Hoe zit dat met die inschrijfjaren? Als u zegt, daar krijg ik later antwoord op, is het ook goed. Dan nog even een aanvulling. Ik vind het heel fijn te horen, dat u zegt dat er, dat u ook gaat proberen in Rijswijk lokaal maatwerk te gaan doen. Want ik weet, dat er heel veel kinderen op leeftijd nog steeds bij de ouders wonen. En die ook toch wel graag in Rijswijk een eigen huisje zouden willen hebben. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk, tweede termijn?

De heer Van Enk: Ja, daarop aansluitend, ben ik omgekeerd ook wel weer blij met de constatering van de wethouder, dat lokaal maatwerk niet altijd nodig is, ook in de sociale sector niet. Maar dat mensen ook in Delft of in Den Haag blij zijn met een aangeboden woning. Dat lijkt me heel gezond. En wat betreft de middenhuur. Dat is iets wat ik denk, dat we toch wat sneller moeten gaan acteren, voorzitter. Want als ik hoor dat, de provincie heeft dus kennelijk een algemene reactie gestuurd aan alle gemeenten met zijn facultatieve punten, of niet. Maar als Den Haag wel bezig is de middenhuur te verhuren volgens een vergunningssysteem, dat doen ze volgens mij allang, al een paar jaar. Dan moeten mensen niet alleen aantonen voor de verhuurder, dat ze genoeg verdienen om laten we maar zeggen, een flat van 1000 euro per maand te huren. Maar dan moeten ze naar de gemeente toe aangeven, dat ze ook weer niet te veel verdienen. Daarmee zorgt natuurlijk Den Haag wel dat het komt bij die groep die al, die dreigt tussen wal en schip te vallen, tussen sociale sector en tussen te dure huur. Als wij nu in Rijswijk deze jaren al bezig zijn met zoveel woningen te realiseren in die middenhuur, dan is het toch ontzettend urgent om nu dat instrument van overheidsbemoediging klaar te hebben en te zorgen, dat die woningen ook komen bij de doelgroep, die we daarmee proberen te helpen. En dan zou je ook kunnen denken aan die speciale beroepsgroepen, waar we het eerder over hebben gehad. Die we hier in de regio zo node missen en die hier anders gewoon geen woning kunnen vinden. En ja, dan is er dus juridisch nog een onderzoek nodig. Dat zou je kunnen denken als het gaat om, toepassen consequent van maatwerk in Rijswijk. Maar dit gaat niet alleen over de Rijswijkse woningmarkt, dit gaat minimaal over de regionale woningmarkt. Dus ik hoef niet voorrang te geven aan iemand, die alleen uit Rijswijk komt, dat die in die middenhuur moet komen. Waarom sluiten we niet aan bij de onderzoeken die al zijn gedaan, bijvoorbeeld door Den Haag? En waarom is dat niet voldoende argument, om op dezelfde manier ook in Rijswijk onze grote aantallen middenhuur die we bouwen, te gaan verdelen? Op een zodanig eerlijke manier, dat die mensen in dat grote gat, dat die ook ergens terecht kunnen voor hun starters woonbehoefte. Dat is mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de wethouder. Ja, ga uw gang, de heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank u wel, voorzitter. Even kijken. ChristenUnie wees mij inderdaad terecht op een vraag, die ik over het hoofd gezien had. En het gaat over de inschrijfduur, dat het alleen maar tijdelijke verhuur gaat. Het korte antwoord is, ja. Dat heeft u goed begrepen uit de inbreng van andere partijen. De VVD vroeg naar de consequenties van wat er zou gebeuren eigenlijk als laten we zeggen, artikel 3.11 lid a zou vervallen. Om maar eventjes kort samen te vatten. Het gevolg daarvan zou zijn, dat wij eigenlijk het beleid dat wij hebben in Rijswijk, namelijk dat met name alleenreizende statushouders beginnen in een flexwoning en dan pas doorstromen naar een sociale huurwoning, dat we dat niet meer uit zouden kunnen voeren. Want ze zouden daarmee effectief ofwel vast komen te

zitten in de flexwoning, of op een gegeven moment dakloos raken. Dat lijkt mij niet de ideale situatie. En bovendien, als we dit artikel laten vervallen, dan lopen we ook weer uit de pas met de regio. Dus als we in de regio naar passende huisvesting zouden gaan zoeken voor dit soort gevallen, dan zouden we daar ook geen titel voor hebben. Dat betekent dus, dat we ook niet bij buurgemeenten aan kunnen kloppen, als we hulp nodig zouden hebben met het huisvesten van dit soort gevallen. Dus dat zou in het kort het gevolg zijn, voorzitter. De PvdA en Rijswijks Belang vroegen eigenlijk, stelden eigenlijk min of meer dezelfde vraag.

De voorzitter: De heer Oelen.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Dank, wethouder, voor wederom het tweede deel van mijn vraag, maar nu is het eerste deel van mijn vraag niet beantwoord. Namelijk, wat de portee is van deze bepaling. Hebben statushouders dan zo meteen voorrang op andere asielzoekers, andere woningzoekers?

De voorzitter: Ja, verduidelijkende vraag. Wethouder.

De heer Van Malsen: Voorzitter, de situatie verandert eigenlijk niet ten opzichte van, hoe hij nu is. Statushouders krijgen namelijk geen voorrang, in de strikte zin. Statushouders worden een woning aangeboden met, door middel van directe bemiddeling. Dat betekent, dat het COA met de gemeente waaraan een statushouder gekoppeld is, in gesprek gaat en dan gaan we de woning zoeken. Die wordt dan, die statushouder wordt dan direct bemiddeld naar een huurwoning. En in het geval van Rijswijk hebben we gezegd van, we willen het liefst dat ze beginnen zeker als ze alleenstaand zijn, voor gezinnen is het een ander geval, maar als ze alleenstaand zijn, in een flexwoning. En om dat te kunnen doen, om dat beleid te kunnen voeren, hebben we deze bepaling nodig, omdat we ze dan daarna weer door kunnen verhuizen naar een sociale huurwoning als die flexwoning ja, ophoudt of als dat voorkomt. Dus nee, is het korte antwoord. In de zin van, het is geen andere situatie effectief dan, dat die nu al bestaat. Even kijken, de PvdA ...

De voorzitter: Wethouder, nog een vervolgvraag van mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Dank u wel. Ja, eigenlijk ook een beetje een vraag. Dus het houdt in, als straks het Hof van Elsenbos waar nu dus de statushouders in zitten, als dat zeg maar straks weggehaald wordt, dan gaan al die mensen vóór op de gewone Rijswijkers. Dus die voorrang is er dan wel, want die moeten daaruit, dus die gaan dan allemaal naar een woning.

De voorzitter: Mijnheer Van ... De wethouder,

De heer Van Malsen: Nee, voorzitter. Dat is ongeveer het tegenovergestelde van, wat ik net zei. Bovendien zijn alle statushouders al uit het Hof van Elsenburg verhuisd. En we zijn ook hard bezig om de mensen die geen statushouders zijn, maar Rijswijkse voetzoekers mee te helpen met het verhuizen naar een reguliere sociale huurwoning. En het is dus niet zo, dat deze mensen allemaal vóór allerlei andere mensen gaan. Kijk, die woonruimteverdeling. Ik heb dat volgens mij, al vaker in deze setting uitgelegd ook aan de fractie van Rijswijks Belang. Werkt nu eenmaal zo, dat je schaarste te verdelen hebt. Je hebt een heleboel verschillende groepen. Lokaal maatwerk, die hebben voorrang. Je hebt mensen met een urgentie, die hebben een vorm van voorrang. Je hebt mensen die door direct bemiddeling een woning krijgen. En dan ben ik weer een uitleg aan het geven aan ja, dank je wel, die door directe middeling een woning krijgen. Die staan eigenlijk allemaal parallel aan elkaar in een andere rij. Dus het is niet zo, dat het allemaal zeg maar voor elkaar staat en dat je dan de één eruit pikt en je zet hem daar neer. Kan wel zijn binnen die rijtjes, dat dat op die manier werkt. Maar in principe zijn er verschillende vormen van, wat we dan voorrang noemen. Bovendien is het zo

dat als je statushouders uit het rijtje filtert, dat je dan ook echt maar ja, vijf, zes procent, tien hooguit van de hele wachtrij ja, laat slinken. Met het gevolg dat als je er niet voldoende woningen bij bouwt, dat op een gegeven moment gewoon weer oploopt, voorzitter. De vraag die PvdA en Rijswijks Belang allebei eigenlijk stelden, een iets andere hoedanigheid was, of de mensen die in de tijdelijke verhuur zitten onder het leegstandsbeheer in Te Werve-Oost. Als die vanuit een sociale huurwoning komen, of die dan ook hun inschrijftijd behouden. Het antwoord daarop is ja, dat is waar dit artikel op toeziet. Er werd ook nog wat gezegd over lokaal maatwerk, dat het fijn is dat we dat gaan doen. Dat doen we dus al. En sterker nog, sinds afgelopen jaar is het mogelijk om een hoger percentage woningen aan lokaal maatwerk voor, in het kader van lokaal maatwerk moet ik zeggen, toe te wijzen. En ik begrijp, dat we dat inmiddels dus ook al gedaan hebben vorig jaar. Want volgens mijn cijfers is dat, zitten we nu op ongeveer 35 procent afgelopen jaar. Dus dat is best veel. Wat meteen ook weer allerlei andere uitdagingen met zich meebrengt. Want ja, de, ook al staan de mensen allemaal in parallelle rijtjes naast elkaar in de wacht voor een woning, op een gegeven moment dan kom je op 100 procent uit. En dan zijn alle urgente aandachtsgroepen, directe bemiddelaars en zo, ook weer op. Voorzitter, dan laat ik het daarbij voor mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik rond of dat het ... De heer Van Enk heeft één interruptie.

De heer Van Enk: Ik heb het antwoord op mijn vraag helemaal gemist.

De voorzitter: U heeft het antwoord op uw vraag niet gehad. De heer Van Malsen, kent u de vraag van de heer Van Enk nog?

De heer Van Malsen: De vraag ging over de middenhuur. Waarom we het niet toch alsnog doen, geloof ik. Excuus dat ik hem niet beantwoord had in eerste instantie, voorzitter. Ja, het is op zich een interessante suggestie. Maar waarom we het dus niet gedaan hebben is, omdat we volgend jaar toch al bezig gaan met dat woonbehoefte onderzoek. En als we die module nu in zouden voeren, hadden we dat eigenlijk nu al gedaan moeten hebben ter onderbouwing van die module. Dus mijn voorstel zou zijn, om in de volgende wijziging van de Huisvestingsverordening die module wel mee te nemen. Mocht er volgend jaar en ik kan me op zich vinden in het verhaal van de heer Van Enk, mocht het volgend jaar blijken dat zo'n module toevoegen aan de Huisvestingsverordening nodig is in Rijswijk, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Maar mijn suggestie was, dat die woningnood en die behoefte, die schaarste, dat die regionaal is. En kennelijk zijn er regionaal dus al onderzoeken naar gedaan. Als het in Den Haag is, is het in Rijswijk ook. Het enige verschil is dat wij net als Den Haag, koploper zijn in het bouwen van die woningen. Die komen ook dit jaar en ook weer volgend jaar allemaal op de markt. Dus als we dan een jaar wachten, zijn we gewoon te laat voor de eerste toewijzing. En dat is toch doodzonde? Waarom gaan we niet meteen mee? We zijn al veel later dan Den Haag. Kunnen we niet ons baseren op dat regionale onderzoek?

De voorzitter: Uw vraag is helder.

De heer Van Malsen: Voorzitter, ik zou willen bestrijden, dat we dan te laat zijn met het toewijzen van woningen. Want die woningen, die gaan altijd nog gewoon naar mensen die erin wonen. Maar ik zal uw suggestie meenemen en even kijken, wat we kunnen doen. En, of het inderdaad reëel is, dat we mee zouden liften op het onderzoek van Den Haag. En dan kom ik daar nog later op terug, als de heer Van Enk dat goed vindt.

De voorzitter: Ja. In het kader van wanneer u daarop terugkomt, is, kunt u dat specificeren?

De heer Van Malsen: Even kijken. Raadsvergadering is op 17 december? Laten we zeggen, begin volgende week.

De voorzitter: U komt begin volgende week terug op de vraag, wat er volgend om middenuur wel of niet en op welke termijn mee te nemen is. Formuleer ik het dan voor u beiden goed? Kijk rond. Dat is het geval. Dan ga ik met deze mededeling ervan uit, dat het een bespreekstuk zou moeten worden voor de raad. Op basis van dan nog, de nog te geven antwoord door de wethouder. Wil daar een partij ook alvast een motie of een amendement aankondigen? Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Wij willen het graag als bespreekstuk. Misschien komt er motie en zo niet, dan laten we het van te voren weten.

De voorzitter: Ja, graag. Forum kort hiermee? Oké, dank.

11a Raadsvoorstel Normenkader 2024 *Gelijktijdig behandeld met agendapunt 11b.*

11b Raadsvoorstel Slotwijziging 2024

De voorzitter: Wil ik voorstellen door te gaan naar agendapunt elf. Agendapunt elf is een punt, waar ANB bij staat. Maar u mag de inbreng voor beide punten in één keer doen, is het verzoek. Zodat we het tegelijkertijd over het Raadsvoorstel Normenkader en het Raadsvoorstel Slotwijziging hebben. Waar hebben we het dan over? Het Normenkader gaat over de normen waar de accountant naar moet kijken, in de controles die hij uitvoert. En de Slotwijziging gaat over het geld, dat we richting het eind van dit jaar nog in de begroting moeten verschuiven. Dan wel, echt een besluit ook als raad moeten nemen, of dat netjes gedaan wordt door het college. Daarmee kijk ik ook, of de wethouder en iedereen klaar is voor, ja? Dan gaan we daarmee beginnen. Wie wil het woord hierover? De heer, dan begin ik bij de heer Dolmans. Die was als eerste.

De heer Dolmans: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben het Normenkader dat nu voorligt, goed bekeken en de raad moet deze lijst vaststellen. Maar de vraag die ik had toen ik las was, wat stellen we nu precies vast? Moeten wij deze lijst controleren op volledigheid, voordat we hem goedkeuren? Ik denk dat er ook beleidskaders zijn, die niet op deze lijst staan. Wat geeft de accountant nu eigenlijk mee en hoe kunnen we op basis van dit voorstel, onze controlerende rol goed uitvoeren? Een paar voorbeelden en vragen. Wat gebeurt er als er bepaalde wetten of regels van het Rijk, de provincie of verordeningen van de gemeente niet op deze lijst staan? Waarom worden subsidies voor kunst en cultuur apart genoemd? Maar bijvoorbeeld voor sport en evenementen, niet. En bij ruimtelijke ordening zijn er ook meer kaders dan, wat hier op de lijst staat. Waarom ontbreken bijvoorbeeld kaders voor wonen, zoals de Huisvestingsverordening? En zou het niet veel gemakkelijker zijn om de accountant opdracht te geven, om het geldende normenkader van de gemeente te volgen, inclusief interne beheersmaatregelen? In plaats van te werken met deze lijst. Misschien hele naïeve vraag, maar ik stel hem toch maar. Dan wat betreft, de Slotwijziging. De revitalisering van Oud Rijswijk is vertraagd. Kan de wethouder uitleggen wat de oorzaak is, wat de nieuwe planning is? En duidelijkheid geven over de Geestbrugweg en de herinrichting van de Herenstraat en Willemstraat. Bewoners en ondernemers hebben behoefte aan inzicht in wat ze, wanneer kunnen verwachten. En een kleine vraag over de speeltoestellen in de wijk. In 2021 is budget beschikbaar gesteld, maar het is mij niet geheel duidelijk waaraan dit is besteed. Kan de wethouder aangeven, waar dit budget is ingezet? En klopt het, dat voor 2025 nog 25.000 euro beschikbaar is voor bewonersinitiatieven, of is

het al gepland? En waarom valt dit dan niet onder het Programma Sport, Cultuur en Recreatie, waar ook de speeltuinbijdrage aan Inter Amicos staat? Dat was mijn bijdrage. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik aan de, bij GroenLinks nog inbreng. Ja? Ga uw gang, mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Met betrekking tot de Normenkader, verder geen vragen. Met betrekking tot de Slotwijziging. Als we het goed hebben begrepen zijn het technische wijzigingen, die nog verwerkt moeten worden voor de jaarrekening van 2024. En de wijzigingen die genoemd worden vanwege een beleidsmatige, administratieve, technische of autonome bijstelling. Die zijn allemaal duidelijk. Behalve, en misschien komt het, omdat we het niet helemaal goed hebben begrepen. Maar in de Slotwijziging wordt herinrichting van de speelplekken genoemd en deze krijgen al sinds volgens mij 2021, een jaarlijks budget van 25.000 euro. Dus vroegen we ons af, waarom wordt deze dan genoemd in de Slotwijziging, want het is toch eigenlijk geen bijstelling? Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Even over punt van orde. We zijn weer live. Dus iedereen die dat met zijn ouders, vrienden, familie of gewoon Rijswijkers in het algemeen wil delen, deel erop los, zou ik zeggen. En dan kijk ik naar de heer Zoghbi van Wij. Rijswijk? Nee, geen inbreng. Ja, Beter voor Rijswijk, de heer Cupedo.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft de Normenkader kunnen we ons aansluiten bij de woorden van, de vraag van de heer Dolmans. En wat betreft de Slotwijziging, geen verdere vragen. Dank u.

De voorzitter: Heel kort, dank u wel. Kijk ik, oh, de VVD zie ik geen opmerkingen hebben. ChristenUnie ook niet. Mijnheer Van Enk, CDA.

De heer Van Enk: Ja, ik sluit me ook geheel aan bij de vragen van de heer Dolmans over de Normenkader. En wat betreft de Slotwijziging zelf. Ik zie dat we dus als ik het goed heb, maar misschien kan de wethouder dat toelichten, dat we drie ton uit de reserves halen om uitgaven, tegenvallende uitgaven te dekken. En verder, kunnen we alles dekken met meevallers. Maar er zit een hele grote op die investeringen voor wegonderhoud. Kan hij daar wat meer toelichting op geven, waarom dat nodig is?

De voorzitter: Dank u wel. Of u uw microfoon heel even uit wil doen? Dank u wel. Mevrouw Kames, Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames: Ja, er zijn inmiddels al heel veel vragen gesteld. Daar ga ik eerst even naar luisteren, wat waar is.

De voorzitter: U luistert naar de beantwoording, dank u wel. De heer Stuijtzand, PvdA.

De heer Stuijtzand: Ja, dank u, voorzitter. Wij sluiten ons ook grotendeels aan bij de vragen van D66. Maar voor het Normenkader hadden wij nog een extra vraag. Dat is, het kader wordt gebruikt door de accountant om te controleren, of de gemeente zich aan de regels houdt. In hoeverre zijn de voorgaande aandachts... voorgaande jaren aandachtspunten geweest, vanuit de accountantscontrole? En in hoeverre worden deze in een nieuwe Normenkader meegenomen, om herhaling te voorkomen? Dat was het voor eerste termijn.

De voorzitter: Dank, dat was een korte termijn van de eerste, van de raad in vijf minuten. Wethouder, bent u zover? Ja?

De heer Van Damme: Ja, nee, zeker.

De voorzitter: Dank.

De heer Van Damme: Zeker ook dank ook, voor de vraag bij de wijzigingen. Of, op beide voorstellen. En ja, over de Normenkader, waarom stellen we dat Normenkader vast? Dat doen we elk jaar. Dat is ook een toetsingskader voor de accountant om dat te doen. Dit jaar zijn degene, die groen gekleurd zijn in het overzicht de regelingen, die in de loop van het jaar zijn gewijzigd. Bijvoorbeeld bij topinkomens, gaat het dan om een normbedrag wat aan het eind van het jaar nog wordt vastgesteld. Niet alle ja, wetten, zoals de Huisvestingsverordening, die heeft niet direct financiële consequenties voor de begroting. Dus daar hoeft je de accountant ook niet op te laten controle, te controleren. Dus dat geldt voor meerdere wetten. Dus het gaat natuurlijk met name om de wet- en regelgeving die ook ja, begrotingstechnische en financiële consequenties hebben. Dit Normenkader is eigenlijk gebaseerd ook op wat ja, de VNG voorschrijft, wat in elke gemeente van toepassing is. Dus wat u vaststelt is ja, het kader, het toetsingskader waaraan de accountant gaat toetsen. Dat is het antwoord op die vraag. En alle andere beleidskaders, die bevatten ja, die zijn niet relevant, want ze zijn vaak ook kaderstellend en bevatten geen financiële beheershandelingen. Dan de inhoudelijke vraag over de Slotwijziging. Ja, ik vind het voor sommigen wel wat lastig, omdat dat, de portefeuillehouder hier nu niet bij zit. Dus ik heb daar niet uit mijn hoofd geleerd. De revitalisering Oud Rijswijk, daar was 24.000 voor voorzien. Er is 8000 opgemaakt. Dus 16.000 blijft over, dus dat gaat terug. Dat zit hem bijvoorbeeld in een actie, die we aan het uitvoeren zijn over de verfraaiing van een muur, heel concreet gezien in Oud Rijswijk. Dat zou eigenlijk dit jaar af zijn. Dat is dit jaar niet geregeld, dus dat wordt doorgeschoven. Als het gaat om de speelplekken en de Geestbrugweg, dat die of de Geestbrugweg of de herinrichting van die probleemstraten, dan moet ik eigenlijk ook gewoon even naar die toelichting kijken. Maar ja, ik begrijp dat de mensen daar in die omgeving heel erg benieuwd zijn, dat ze geïnformeerd worden daarover. Dat vindt ook vanuit de reguliere beleids... inhoudelijk verantwoordelijk zal dat ook gaan plaatsvinden. Ik kan nu niet zeggen, wat is, precies de stand van zaken is op dat terrein. Daar zal ik dan schriftelijk op moeten terugkomen. De speeltoestellen wil ik wel even gaan kijken, want dat, ook daar kan ik even het antwoord niet op ja, daar moet ik even het antwoord op schuldig blijven. Dus daar zal ik ook schriftelijk op terugkomen. En de drie ton extra om uitgaven te dekken. Nee, het is volgens mij gewoon, dan moet ik ook in tweede termijn kijken. Dit is niet om tegenvallers op, het is gewoon een investeringskrediet of een reserve. Dan moet ik even kijken, waar hij precies zit met die drie ton. Kan het even niet uit mijn hoofd doen. Dat is het woningisolatieprogramma. Het zijn in ieder geval maar beleidsneutrale wijzigingen, die hier plaatsvinden. Het heeft geen effect op de begroting. Begrotingsneutrale wijzigingen, dat zijn de investeringen die worden gewijzigd in de reserves. Dus het is niet zo, dat daar uitgaven worden of tekorten mee worden gedekt. U heeft in de tweede halfjaarrapportage uitgebreid gezien, hoe de, het financiële verloop is van dit jaar. We eindigen met een klein positief saldo, is de verwachting. Waarbij we dan nog niet de grondexploitatie in Rijswijk Buiten precies inzichtelijk hebben, en ook niet wat de jeugd doet. Dus dat zijn nog wel wat onzekerheden. En we zullen heel snel na afloop van het jaar, die jaarrekening gaan opmaken. Voorzitter, dat is eigenlijk in eerste termijn, wat ik aan antwoorden kan geven. Dank u.

De voorzitter: Kijk ik rond voor tweede termijn. Begin ik op links bij de heer Dolmans, klopt dat?

De heer Dolmans: Ja. Ik begrijp dat we al jaren kennelijk iets vaststellen, waarvan we misschien ons nu afvragen, wat we nu eigenlijk vaststellen. Maar dat is toch altijd goed om even weer kritisch te kijken van, waar zijn we allemaal mee bezig? Ik heb eigenlijk geen antwoord gehad op de eerste twee vragen, die ik stelde. Namelijk, wat gebeurt er als we een bepaalde wet die wel van belang is voor de financiën, niet op deze lijst stellen, zetten? Zegt de accountant dan van, hij staat niet op de lijst, dus

ik kan er niet tegen toetsen? Dat lijkt mij onwaarschijnlijk, maar dat, ik hoor dat graag van de wethouder. En ik had ook de vraag gesteld van als voorbeeld, maar ik wil toch wel weten, waarom worden subsidies voor kunst en cultuur dan wel apart genoemd, maar bijvoorbeeld voor sport en evenementen niet? Ja, ik ga er zelf ook nog eens even induiken. Het antwoord wordt gegeven van ja, de VNG doet het ook op deze manier. Ik ben echt zelf een andere praktijk gewend. Dus ja, ik kom daar ook nog wel even op terug.

De voorzitter: Zijn er verder vervolgvragen? Ik zie mevrouw Van Maarseveen, mijnheer Van Enk. Zijn er dan nog verder? Nee. Dan eerst mevrouw Van Maarseveen, dan mijnheer Van Enk.

Mevrouw Van Maarseveen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb nog geen volgens mij, nog geen antwoord gehoord op mijn vraag over de bijdrage voor die speeltuinen voor 25.000 euro. De vraag is, waarom wordt deze genoemd in de Slotwijziging, want het is toch geen bijstelling omdat het eigenlijk al sinds 2020 elk jaar gebeurt?

De voorzitter: Ik hoorde de wethouder iets over schriftelijk zeggen, maar hij gaat zelf zo meteen vast in op, welke punten hij schriftelijk gaat doen. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter. Over dat eerste punt van die, dat Normenkader. Ja, ik voeg me geheel bij de verbazing van de heer Dolmans. En misschien hebben we ze afgelopen jaren niet in de raad vastgesteld, heeft het college die vastgesteld? Of, we hebben er altijd overheen gekeken. Maar het komt mij ook inderdaad heel raar over en het risico van a contrario redenen ligt natuurlijk enorm op de loer. Dus, en ook een VNG die dat voor zou schrijven. Ja, als elke gemeente al die wettelijke regelingen opneemt, dat is toch gewoon in elke gemeente enorm veel moeite om dat weer te gaan opzetten ieder jaar. Dus ik zou hem echt willen vragen, beperk het tot speciale lokale beleidskaders, die we graag mee willen nemen, geven aan de accountant. En verder, zou ik het aan de accountant zelf overlaten. Die wordt daar voldoende voor betaald om de wet te kennen, daar gaat het in feite om. Wat betreft de Slotwijziging. Ik vroeg naar dat wegenonderhoud, omdat het een groot bedrag was. Ik zag dat er een subsidie binnenkwam en dat we die dan dit jaar uitgeven. Maar dan lijkt het meer op een soort kasboek, wat we nog even aan het rechtbreien zijn. Dat zou ook kunnen. Maar die drie ton met allemaal nullen, dus een exact bedrag die we uit de reserve halen. Ja, ik, zolang ik daar geen antwoord op heb, ben ik toch zo vrij om aan te nemen, dat we hier een tekort dekken.

De voorzitter: Dank u wel voor de vragen. We kunnen in elk geval laten weten, dat op 12 december 2023 bij agendapunt zeven van het toenmalig Forum het Normenkader erop stond. Met onder andere, de vraag van Wij. Rijswijk. Dus ja, we hebben het vaker voor gehad. De wethouder, ga uw gang.

De heer Van Damme: Ik, dank voor de vragen in tweede termijn. Ik zal dat nog eens een keer goed op papier aan u uitleggen. Vorig jaar hebben we volgens mij, het Normenkader wordt eerst vastgesteld, omdat dat uit gewijzigde regelgeving naar voren is gekomen, dat de raad dat elk jaar moet vaststellen. De lijst nu is niet veel anders dan vorig jaar, behalve degene die dit jaar in de loop van het jaar zijn gewijzigd. Dat gaat dus bijvoorbeeld om die topinkomens. Dus het is echt aan uw raad, om die echt vast te stellen. Dat komt volgens mij ook uit de gewijzigde regelgeving uit die, dat die rechtmatigheidsverantwoording ook anders is gelegd. Dus daar zit het hem met name in. Als het gaat overigens over de Geestbrugweg, heb ik in de tussentijd wel wat meer update gekregen. Mijn collega is er weer bij komen zitten. Die fluistert mij in het oor, dat daar wij volgende week een RIB vaststellen in of tenminste als het goed is, komt er in het college. En dan wordt u ook geïnformeerd en dan worden de bewoners ook geïnformeerd. Dus dat, wat dat proces betreft. Ja, en kijk en natuurlijk moet die accountant, die gaat ook controleren volgens het BADO, volgens allerlei regels die daarvoor vastgesteld zijn. Maar we moeten ook als raad vaststellen op welke specifieke regels, wetten die hier

ook moet gaan controleren. En ik zal voor wat betreft, de subsidies kleine kunst is het en versus evenementen even specifiek schriftelijk op terugkomen, hoe dat precies zit. Ja. En dat geldt ook even voor uw vraag over die Detron, waar die zit. Ja, ik zal het ook met mijn collega overleggen, die op dit moment niet aanwezig is.

De voorzitter: Dan constateer ik, dat u toezegt om terug te komen op de, het verschil van de 300.000 euro en de verklaring en de wijziging daarvan. Dat u terugkomt op het Normenkader en het vaststelling daarvan. En ja, in elk geval op de gestelde vragen, wat er wel en niet aan regelgeving in zit. En dan heb ik de speeltuinen net nog ook gehoord en daar komt u dan ook op terug, schriftelijk. Is dat begin volgende week? Vraag ik dan aan de wethouder. Ik zie geknik. Dus op deze drie punten wordt schriftelijk ingegaan begin volgende week. De heer Dolmans heeft nog een aanvullende vraag.

De heer Dolmans: Ja, wat mij betreft is het een akkoordstuk, maar ik wil zelf ook nog even kijken. Kennelijk, hebben we vorig jaar niet goed opgelet met zijn allen. Ik wil even voor mezelf kijken van, kan dit niet op een andere manier? Dus ik behoud eventueel het recht om naar de griffie toe aan te geven, dat ik het alsnog als bespreekstuk wil.

De voorzitter: Kan het Forum leven met in beginsel, een akkoordstuk op basis van de antwoorden van de wethouder met, als er toch nog een voorstel tot wijziging komt van een partij, dat we het dan wijzigen naar een bespreekstuk op basis van dat voorstel? Ja. Dan bespreken we dan inderdaad alleen dat voorstel, als dat aan de orde is. Dank u wel. Dank aan de wethouder, dank aan u allen voor uw oplettendheid. En dat geldt voor ja, zowel voor raadsvoorstel Normenkader en voor Slotwijziging. Dat zijn er twee, dus dat, ik zie ... Voor het Normenkader komt de wethouder op terug, maar ook voor de Slotwijziging komt hij op een aantal punten terug. Dus voor beide geldt het onder voorbehoud als akkoordstuk. U wilde daar een punt over maken, ga uw gang. Oh, kunt u de... van uw collega. Ga uw gang, mevrouw Niesen. Doet hij het? Oh, die wil niet.

Mevrouw Niesen: Als de antwoorden er zijn ...

De voorzitter: Ik heb geen idee wat u, wat de microfoon doet. U vroeg, als de antwoorden er komen van de wethouder, gaan die naar de raad? Maar natuurlijk. Antwoorden van de wethouder die hij toezegt hier, gaan altijd naar de hele raad, worden geplaatst op IBabs, inderdaad en dan begin volgende week. Dus dan kunt u dan kijken hoever we zijn en bij de griffie aangeven, hoe u verdere behandeling wenst als dat het geval is. Is dit voldoende duidelijk, nog opmerkingen daarover? Nee, oké.

12. Raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan De Havenmeester

De voorzitter: Dan wil ik graag doorgaan naar punt twaalf, Raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan De Havenmeester. We hebben een mooi ... Rijswijk, natuurlijk is het mooi, maar verder nog geen kwalificatie daarover. Er ligt een voorstel voor een bestemmingsplan vast te stellen met zienswijzen, die daarbij horen. Het gaat over het gebied De Havenmeester. Dus ik wil u vragen, om uw vragen te beperken tot ja, het voorstel dat voorligt en dus tot De Havenmeester. Ik kijk rond. Dat is het geval. De heer Oelen heeft daar een opmerking over.

De heer Oelen: Ja, dank, voorzitter. Ik heb geen opmerking, maar ik heb vragen over het raadsvoorstel Havenmeester.

De voorzitter: Ja, oké. Maar niet over de manier van behandelen, wijze van behandelen. Ik was nog even aan het checken, of u akkoord bent met de wijze van behandelen? Ja. Dus dat we dit

behandelen en de manier waarop. Dan kijk ik nu rond, wie daar graag het woord over wil voeren. Ik heb u gehoord, anderen gezien. U mag gerust beginnen met het voeren van het woord. Ga uw gang.

De heer Oelen: Kijk eens aan, dan is mijn onnozelheid ook nog een beetje effectief, dat ik als eerste het woord krijg, voorzitter.

De voorzitter: Nog heel even. Het is niet uw onnozelheid. Maar het is inderdaad, dat we als voorzitters nu bij elk agendapunt een korte introductie geven over de wijze van behandelen, ter bevordering van het snel verloop van de vergadering en het kunnen volgen thuis. Dus er is niks onnozels aan, het is enkel een wijziging. Ga uw gang.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal vragen over dit voorstel bestemmingsplan Havenmeester. Wat natuurlijk weer een volgende stap is in een mooie ontwikkeling, om dit gebied verder te helpen in de vaart der volkeren. Ik denk, dat een aantal vragen die ik ga stellen en die, waarvan ik inschat dat andere partijen die ook gaan stellen. Dat zijn ook wel het type vragen, wat we al over de andere fase hebben gesteld. Dus de wethouder is nieuw, maar als zij haar Do Genesis goed heeft gedaan, komen de antwoorden er zo meteen vlot uit. Ik lees om te beginnen, dat er een ontwikkelaar in gesprek is met, of de ontwikkelaar in gesprek is met een coöperatie om woningen af te nemen. Betekent dit dan ook, dat er sociale woningen gepland zijn in dit bestemmingsplan? En als dat het geval is, is dat dan in overeenstemming met het ontwikkelkader? Bestemmingsplan, het gaat over parkeren, wordt opgenomen dat er gebruikt kan worden gemaakt van fietsen en deelmobiliteit. En dat daarom, de verlaging van de afgesproken parkeernorm mogelijk is. Ja, dit is een mantra die steeds terugkomt in deze bestemmingsplannen. Alleen, die er ja, niet toe gaan leiden, dat de parkeerproblemen straks veel kleiner gaan worden. Dus eigenlijk is de vraag, waarom houdt ook deze wethouder vast aan die lijn? Terwijl er ook voortdurend verzet vanuit de raad is, op deze lijn. Zijn volgens mij wassen neus berekeningen, die niet op de praktijk zijn gebaseerd en waarmee ook dus, de onderbouwing van het raadsvoorstel onderuit kan worden gehaald. Deelt de wethouder dit met mij? Er wordt verwezen naar andere gemeenten. We hebben een paar fietsen, we hebben deelmobiliteit, dus normen kunnen worden aangepast. Maar het is volgens mij, niet gebaseerd op Rijswijkse ervaringen. Kortom, is dat dan een risico ook voor, nadat de raad het bestemmingsplan heeft vastgesteld? Dat andere partijen daar bezwaar, beroep tegen kunnen aantekenen en dat de onderbouwing door de Raad van State in laatste orde ja, als onvoldoende wordt beoordeeld. Nog een vraag over die parkeerplekken. Want er worden ook deelmobiliteitsvoorzieningen gecreëerd. Gaan die onderdeel worden van de parkeerplekken, die nu in het bestemmingsplan zijn voorzien? Ook een vraag die nog niet helemaal nieuw is. Bewoners komen ook in dit bestemmingsplan, wederom niet in aanmerking voor een vergunning van de gemeente. Zijn er voldoende plekken? En waarom is het voor de toekomstige bewoners niet mogelijk, om een bezoekersvergunning aan te vragen? We verhogen het, de tarieven voor parkeren op straat. Maar de mensen die nu zo meteen bezoek willen ontvangen, die bezoekers die moeten dan de hoofdprijs gaan betalen, omdat de bewoners geen recht hebben volgens dit bestemmingsplan, op een bezoekersvergunning. Er staat, dat er voor bezoekers een norm geldt van 0,2 parkeerplek per woning, maar dat dit later kan worden aangepast naar 0,1 parkeerplek per woning. Dat lijkt mij op voorhand best wel voorbarig en onverstandig. Het gebied is niet per se heel goed te bereiken met het ov. Verwachting van mij in ieder geval is, dat bezoekers eerder met de auto zullen komen, dan met het ov. Wil de wethouder hier toezeggen, dat als een dergelijke wijziging daadwerkelijk wordt overwogen, om dit eerst met de raad te bespreken? En dan uiteraard, onderbouwd met de raad te bespreken. Worden allerlei mogelijkheden voor voorziening in De Plint gecreëerd. Dat is natuurlijk heel erg goed. Maar we hebben net in de vorige raad uitgebreid gesproken over het Rekenkamerrapport. Een van de aanbevelingen die daar werd gedaan is, dat de gemeente ook wat meer regie moet voeren op het

creëren van voorzieningen. De vraag is dus, gaat de gemeente hier een actieve rol spelen? Dat die ruimten op een goede en zinvolle wijze worden gevuld. En zou het ook niet mogelijk zijn, om in het bestemmingsplan daar ook concrete regels voor op te nemen? Wat is wel mogelijk en wat is niet mogelijk? Tegenover het plangebied aan de waterzijde staat nu een container, waar kennelijk een broodjeszaak in zit. Ik heb hem nog nooit open gezien, maar hij is met groot gejuich verwelkomd in het gebied, ook door uw voorganger. Nu past dat ding wel in de omgeving. Het ziet er daar nergens iets uit. Maar als daar zo meteen een mooie toren staat, kan dit wel nogal gaan detoneren. Gaat daar eigenlijk dan iets aan gedaan worden? Ten aanzien van de mobiliteits- en verkeersgegevens. Ook hier wordt weer verwezen naar een rapport pagina 57, naar een rapport van Goudappel over verkeersgegevens, maar dat is een onderzoek uit 2019. Dat is vóór corona. We weten allemaal dat de reizigers gegevens van vóór corona, dat die niet meer doorgetrokken kunnen worden naar deze tijd. Alle veronderstellingen die er toen werden gedaan, zijn niet uitgekomen. Dat geldt zowel voor op de weg, dat geldt zowel voor op het ov. Waarom wordt er nog met dat soort verouderde onderzoeken ja, beleid gemaakt, gerekend? Is dat heel erg verstandig, is dat niet ook heel erg risicovol? Kan de wethouder daarop reageren? En tot slot. We zien in de zienswijze, dat bedrijven zich nogal zorgen maken over deze ontwikkeling. Daar wordt op gereageerd in de beantwoording van de zienswijze, er zijn individuele maatwerkafspraken gemaakt met die bedrijven. De risico is toch aanwezig dat mensen die er gaan wonen, alsnog gaan klagen over geluidsoverlast of vermeende geluidsoverlast van bedrijvigheid. Kunt zeggen, ja, wist dat u in een gemengd gebied gaat wonen. U had zich maar erin kunnen verdiepen. Dus de eerste vraag is, worden mensen daar dan ook actief op gewezen? En het andere wat daarachter wegkomt is, hoe gaat de gemeente reageren op het moment, dat omwonenden gaan klagen over geluidsoverlast? Uiteraard moet gemeente controleren of laten controleren of de normen niet overschreden worden, zoals die zijn afgesproken. Maar mocht dat nu niet het geval zijn. Zal er dan aan het, aan dit huis instructie worden gegeven om standvastig te zijn, dat dit nu eenmaal de afspraken zijn die we met zijn allen hebben gemaakt? Dus A, worden toekomstige bewoners actief geïnformeerd over waar ze gaan wonen en wat de context is en dus ook de risico's? En aan de andere kant, na verloop van tijd als ze toch gaan klagen, krijgen ze dan nul op het request als de normen, zoals afgesproken zijn, niet zijn overschreden? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Beter voor Rijswijk. De heer Braam, ga uw gang.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Rijswijk is op zich wel blij met de, dit plan wat hier ligt. En met name, als het ook gaat om de woningen en de prijzen die er feitelijk aan vastgekoppeld worden zijn de prijzen in ieder geval, een beetje in redelijke aard liggen. Zeker in vergelijking tot bijvoorbeeld de woningen die in De Boogaard worden ontwikkeld. Scheelt nogal een beetje. Ook de koopwoningen in ieder geval, vooral onder het G-niveau liggen. Dus dat is een positieve ontwikkeling. Dat willen we zeker beamen. Wat, waar we wel weer tegen aanhikken is en werd net ook door de VVD al even aangekaart. We hebben in het begin rondom de ontwikkeling in de Plaspoelpolder aangegeven van, dat de parkeerbalans intact moet blijven, dat er niet gemord moet worden aan het aantal parkeerplekken in de Plaspoelpolder. Dat is altijd een belangrijk punt voor ons geweest. We begrijpen best van, dat als er op een gegeven moment ook meer woningen komen, dat je misschien zelfs wel meer plekken nodig hebt. Maar zeker niet wat nu gebeurt, dat er gewoon wordt verminderd. Je moet, u weet ook dat er sinds 2011, sinds die nota die destijds door de gemeenteraad is vastgesteld er gewoon meer dan 20 procent aan auto's, aan wagenpark bijgekomen is. En als je dat in ogenschouw neemt en je gaat dan weer feitelijk weer terug naar af en je haalt daar 20 procent vanaf, dan is die norm van 2011 zo gek nog niet. Dus wat Beter voor Rijswijk betreft, is het wegstrepen van 20 procent ten behoeve van een paar deelauto's en deelfietsen en deelbrommers is niet wat feitelijk in onze lijn past. We begrijpen best de norm, de STOMP-norm, dat snappen we. Maar zo'n terugval, dat vinden we te ver gaan. Dan ander puntje. Dat blijft toch ook

steeds terugkomen, dat is de discriminatie in Rijswijk als het gaat om het autobezit. Een autobezitter met een vergunning bijvoorbeeld in de Havenstraat nog geen 50 meter verderop, die kan voor een paar dubbeltjes bezoek uitnodigen en laten parkeren. En op het moment als er straks een bezoeker komt, die allereerst nog maar een parkeerplek moet zien te vinden, dan betaalt hij de hoofdprijs. Ik ga ervan uit, dat die daar dus minimaal straks die tweeënhalve euro gaat betalen per uur. Dat is nogal een verschilletje, waar je dan over praat. Dus dat, die discriminatie die, het zou voor Beter voor Rijswijk een goed ding zijn, als dat op de een of andere wijze gecorrigeerd kan worden op de toekomst. Want wij zouden het een goede zaak vinden, als ieder geval de bezoekersvergunning ook wordt toegestaan voor die mensen, die onder andere in dit soort gelegenheden gaan wonen. Net zoals De Prins en nog wat andere gebouwen die, De Generaal die ontwikkeld zijn en dus met deze zelfde problematiek te maken hebben. We begrijpen, dat ze geen vergunning krijgen voor het gebied, de autobezitter zelf. Maar voor het bezoek zou het toch mogelijk moeten zijn, om een soort bezoekersfaciliteit aan te kunnen bieden tegen een redelijke prijs. Dan de plofzone, er wordt aangegeven dat 50 meter genoeg is. Terwijl we nog niet zo lang geleden een presentatie hebben gekregen en toen bleek dus, dat de vuurwerkhandel wel degelijk nog een probleem zou zijn voor de ontwikkeling van dit plan. Dus daar graag een toelichting. Want uit dit plan zou blijken, dat het geen probleem meer is. Dan zou ik bijna het idee hebben, dat de vuurwerkhandel daar gewoon eigenlijk rustig zou kunnen blijven zitten. Dat is één. Twee, dan zou ik toch wel ook willen weten. Is er al wat meer bekend nadat we een raadsvoorstel pas hebben aangenomen, om dus toch op een prettige manier de vuurwerkhandel te, op een andere locatie zouden moeten kunnen proberen te krijgen. Dit zijn de vragen voor Beter voor Rijswijk in de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik naar Wij. Rijswijk, de heer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, de ontwikkeling die we ooit dachten te gaan maken in fase twee waar dit project naast zit, die staat nu stil. Omdat volgens de ontwikkelaars die daar iets zouden gaan doen de ontwikkelaar, ontwikkeling niet meer rendabel zou zijn. En ik heb in het kader van dit project dan daarover nog twee vragen. Want ook in dit project stellen we hoewel dat in fase één zit, stellen we een aantal woningen weer vast, 199 om precies te zijn. En nu is de reden, een van de redenen dat fase twee niet doorgaat is, dat de woningen op zijn, zeg maar. Dus voor fase twee blijven te weinig woningen over. En hier zeggen we weer, hier zetten we als we hier straks mee akkoord gaan als raad, zetten we die 199 woningen in principe vast. Die wel zeg maar, onderdeel van de discussie zouden kunnen zijn, om fase twee toch weer schot in te brengen. Dus ik vroeg me af, hoe de wethouder de relatie ziet tussen dit ontwikkelproject met 199 woningen, tegenover fase twee? Daarop doorgaand, we vullen ook al een klein gebiedje van fase twee zelf in, zien we op het kaartje. Want we gaan een parkeerterrein plaatsen op het eerste eiland bij de Steen, wat was het, de Steenplaetsstraat. Daar komt een parkeerterrein te liggen, waar de bewoners van dit nieuwe woningbouwproject op mogen gaan parkeren. En dat vind ik toch enigszins opmerkelijk aangezien die, de invulling van dit hele fase twee gebied toch echt nog moet worden vastgesteld in de raad. En dan zouden we met dit raadsvoorstel, als we dat nu in de raad brengen, toch wel alvast gaan invullen. Het lijkt mij iets te voorbarig. Maar ik hoor graag van de wethouder, waarom dat wel kan. Ook is ervoor gekozen om parkeerplekken dus niet op eigen terrein van dit woningbouwproject te doen, maar op een parkeerterrein elders. Ik vraag me af, waarom kon het niet op eigen terrein door een parkeergarage die onder de grond zou liggen? Was dat niet mogelijk? Ik zie in andere plannen op ditzelfde terreintje van de, van dit parkeerterrein een loopbrug staan. Maar die schijnt, in deze tekeningen zag ik die niet meer terugkomen. Dus hoe staat dat dan daarmee? En als we het dan toch over parkeren hebben, dan volg ik de vragen van de VVD wel. We brengen toch weer het aantal parkeerplekken omlaag. Of althans, het is niet volgens de normale parkeernorm, maar we rekenen weer met uitzonderingen. Gaat dat dan weer niet voor problemen zorgen in de toekomst? Dan nog een punt, wat de VVD ook

al had aangemerkt. Maar Rekenkameronderzoek dat we ervoor, dat we enkele weken geleden hebben besproken. Dat stelt toch een aantal conclusies over onze voorzieningen in de stad. Ik vroeg me af, wat de wethouder nu anders heeft gedaan in dit plan dan dat we, dan dat ze voorheen heeft gedaan? Dus wat heeft u uit de lering getrokken uit dat rapport van de Rekenkamer? En wat is er nu veranderd in dit plan, als we het hebben over voorzieningen? En een laatste vraag die wat specifiek is. Maar we horen van ondernemers die daar, die gevestigd zijn in dit gebied, dat ze wellicht niet op de hoogte zijn van de ontwikkelingen van de bouwprojecten. Dus ik vroeg me af, of daar genoeg aandacht voor is. Want ik heb alleen de kant van de ondernemers gehoord, maar ik hoor ook graag de kant van de gemeente.

De voorzitter: Dank u wel. GroenLinks, mevrouw Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Ja, dank u wel, voorzitter. GroenLinks Rijswijk is voorstander van verdichting, zodat we geen natuur hoeven op te offeren. En wel op die manier kunnen we de reisafstanden verkleinen en het is makkelijker voor onze inwoners, om te kiezen voor lopen of te fietsen. We staan ook positief tegenover dit bestemmingsplan. Wel is het belangrijk, dat in een verdichte stad het bestaande groen een kwaliteitsimpuls krijgt. In dit gebied is het qua groen nu wat treurig gesteld. Ik lees in het plan, dat er wat groen bij komt, maar dat wordt niet heel erg concreet gemaakt. Dus ik vroeg me af, wat de groene ambitie is voor dit gebied. Komen er geveltuinen, groene daken, groene wanden, komen er bomen bij? En nieuwe bewoners in een stedelijk gebied zorgen niet alleen voor meer levendigheid, maar ook voor meer verkeer. Deelmobiliteit wordt nu als oplossing aangegeven, ook voor het parkeerprobleem. En ik mis de optie auto delen, in dit verhaal. In onze buurgemeente Den Haag wordt dit gefaciliteerd door de gemeente. Ze helpen bijvoorbeeld, bij het organiseren van een informatiebijeenkomst voor bewoners. Ik vroeg me af, of er ook naar deze optie is gekeken. En met betrekking tot de vraag over de voorzieningen, sluit ik me aan bij de vraag van de VVD en Wij. En met betrekking tot de plofzone sluit ik me aan bij de vragen van Beter voor Rijswijk. Ik had nog wel een vraag over de bestaande huizen. Want in het document kwam ik een vraag tegen over de bestaande woningen in de Havenstraat, Klipperstraat en de Galjoenstraat. Er wordt gevraagd wat de plannen zijn voor die woningen en er wordt doorverwezen naar de woningcoöperatie Rijswijk Wonen. Maar ik was me er niet van bewust, dat er überhaupt plannen zijn met die huizen. Dus ik was er wel nieuwsgierig naar ja, waarom die vraag daar gesteld wordt. Dat was het. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dolmans.

De heer Dolmans: Ja, kort, mevrouw de voorzitter. We hebben het bestemmingsplan gelezen en D66 Rijswijk vindt, dat er een goede invulling is gegeven aan het door de raad vastgestelde ontwikkelkader. En het is echt keihard nodig, dat dit verloederde gebied op een aantrekkelijke manier wordt herontwikkeld. We hebben ook de zienswijze gelezen en begrijpen de antwoorden van de gemeente op de zienswijze. Maar D66 Rijswijk begrijpt ook de zorgen, die sommige ondernemers in en rondom het ontwikkelgebied hebben. De vraag is dan, is er goede communicatie met deze ondernemers en gaat u verder nog iets doen om hun zorgen weg te nemen? Dat was mijn bijdrage. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. PvdA, de heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Bestemmingsplan De Havenmeester. Blij met de transformatie van dit gebied met ruimte voor 199 appartementen, waarvan 50 procent in de betaalbare segment. Dat zijn belangrijke kansen. Helaas blijven we het nog altijd jammer vinden, dat er niet genoeg aandacht is voor de sociale woningbouw in dit gebied. Wetende, dat de huidige ontwikkelaar toch in onderhandeling is met de corporaties. Nu hebben we een vraag. Hoe zorgen we

ervoor, dat die 50 procent betaalbare woningen betaalbaar blijven? Er is een overeenkomst waar regels in staan, dat na tien jaar die woningen vrijkomen. Hoe kunnen we er nu voor zorgen, dat die 50 procent woningen betaalbaar blijven? Zouden we daar bijvoorbeeld maatregelen op kunnen nemen door een fonds op te richten, om deze woningen betaalbaar te houden? Of door een controlesysteem om te zorgen, dat ze betaalbaar blijven. Dan de parkeervoorzieningen. De parkeergarage Steenplaatsstraat is onderdeel van De Havenmeester, het is van dezelfde ontwikkelaar. Hoe zorgen we ervoor, dat de sociale veiligheid van de bewoners en bezoekers hier centraal komt staan? Kan het college toelichten, welke concrete maatregelen zoals verlichting, cameratoezicht en duidelijke bewegwijzering, worden opgenomen? Zodat het gebied sociaal veilig blijft gewaarborgd. Dan de klimaatadaptatie. Het plan voldoet aan de basisnormen van duurzaamheid en klimaatadaptatie. Echter, is er nog ruimte en dat is eigenlijk vragen die ook eerder zijn gesteld, nog voor meer groen? Hoe gaan we dat verder invullen in dat gebied? Even kijken. De rest is allemaal al gesteld door voorgangers van mij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kames, Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames: Ja, dank u wel, voorzitter. Er is al heel wat voor mijn voeten weggemaaid. Sowieso de vragen al van de VVD, van Beter voor Rijswijk en Wij. Maar ik had sowieso al een vraagje van het NHG-grens. Dat staat ook in het stuk, dat is nog van 2022. Dat was toentertijd 355.000 euro, maar dat is ondertussen alweer verhoogd naar 405. Dus ik weet niet, hoe dat dan weer gaat werken. Dus dat vind ik ook een belangrijke. Dan nog even, wil ik het toch nog even hebben over het verkeer. Dat is natuurlijk nu al ontzettend druk. En ja, ze denken dat met het bijstellen van de verkeerslichten, dat dit dan eventueel voldoende is. Maar dat zal straks wel blijken, dat dat het niet is. Dan het parkeren. Ja, het liefst hebben wij ook de, op eigen terrein, maar dat is dan niet mogelijk. Dacht ik eerst, dan kan er ook anders misschien nog iets gegraven worden, een parkeergarage onder de grond. Ik weet niet of dat mogelijk is, maar dat is een vraag. Wacht even, nog eentje. Wat is alweer de reden, dat er geen parkeervergunning aangeboden kan worden? Of betaalbare parkeertarieven. Dat is ook belangrijk, maar dat hebben we net al erover gehad. Zonder meer neem ik aan, dat er goed gecommuniceerd wordt met de bewoners die daar gaan wonen, dat ze in feite geen parkeerplaats hebben. Maar ik ben het ook met mijnheer Braam eens, dat het natuurlijk te gek voor woorden is als je visite krijgt, dat die dan ook gewoon moet parkeren op de openbare ruimte. En dat die dan tegen gewoon een normaal tarief, dat moeten gaan betalen. Dan heb ik ook nog gelezen, dat vond ik dan wel fijn. Dat omdat zeg maar, het nog onder het oude Omgevingsplan valt, kunnen gelukkig nu wel gewoon ramen geplaatst worden die open kunnen aan de voorkant. Dus dat wilde ik toch wel even geven als compliment. Dat waren voorlopig mijn eerste vragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Dank u wel. Aanvullend heb ik nog twee vragen. Eén over de techniek van het plan en tweede over de prijzen van de woningen. Om met het laatste te beginnen, want daar had mevrouw Kames het ook al even over. Ik denk dat de huizen die gebouwd worden, zeker energiebesparende maatregelen bevatten. Dus dan ligt die NHG-grens intussen alweer op een kleine 450.000 euro. En als ze volgend jaar worden opgeleverd naar verwachting, rond de vijf ton. En ik heb wel eens eerder hier de vraag gesteld, vinden wij dat nu echt nog in alle gemoede betaalbare woningen? Dicht dat het gat tussen de sociale sector en de dure vrije sector? Ik denk zelf van niet. En ik weet dat deze bedragen, die NHG-grens een relatie heeft met de Rijkssubsidieregeling. Maar volgens mij staat in die subsidieregeling, dat het niet meer mag zijn dan dat. En het staat ons als gemeente vrij om met de projectontwikkelaar af te spreken, wat voor woningen daar gerealiseerd worden. Dat hoeft dus niet allemaal volgens dat maximum te zijn. En als we niks anders regelen dan nu, laten we de ontwikkelaar daar de vrije hand in. En dan betwijfel ik of wij de doelgroepen waar we

ja, destijds het oog op hadden laten vallen, of die daar iets aan zullen hebben. Het tweede. Ja, ik heb wel eens eerder gezegd, zo'n bestemmingsplan bestaat eigenlijk alleen maar uit een hele hoop, duizend pagina's aan onderzoeken die aantonen, dat het allemaal binnen de wettelijke kaders is. Maar als ik nu kijk naar, hoe vullen we het ontwikkelkader in? Ja, dan moet ik het eigenlijk alleen maar doen met twee impressieplaatjes, die in het raadsvoorstel staan. Het eerste impressieplaatje, daar zien we een aardige flat van de smalle aanzichtkant. Dat is geruststellend voor de omwonenden aan de Prunuslaan, Prunuskade. Maar daar zie je niet de top van de flat. Dat plaatje, daar staat hij maar half op. Dan krijg je dus het plaatje op de volgende pagina en dan zie je een flat en het is heel moeilijk tellen, want dat is heel klein. Maar volgens mij, zitten er wel 20 verdiepingen op. Is dat nu alles wat we als raad voorgeschoteld krijgen, om in te stemmen met de bestemmingswijziging en geven daarmee dan de vrije hand aan de ontwikkelaar. Ik heb daar zelf nog steeds moeite mee. En ik zou echt bij dit soort raadsbesluiten meer willen zien aan de ontwikkeling van het bouwplan, zover het is. Temeer, omdat in het voorstel staat, dat de omwonenden al in januari dit jaar zijn geïnformeerd en geraadpleegd. Dus dan denk ik, dan is er sinds die tijd toch in die 10, 11 maanden toch al behoorlijk wat gebeurd. Waar kunnen we dat nu zien in zo'n raadsvoorstel? Hoe weten we nu waar we mee instemmen? Dank u wel.

De voorzitter: Ja. Heer Stam, ChristenUnie.

De heer Stam: Ja, dank u wel, voorzitter voor het woord. Ook de ChristenUnie is in beginsel positief over dit bestemmingsplan. Met name, dat er bebouwd, gebouwd wordt bij bestaande ov. We zijn ook positief over het binnenstedelijk bijbouwen, de verdichting zoals het genoemd werd en dat dit gedeelte, dit specifieke gedeelte van Rijswijk wordt herontwikkeld. Ik heb vragen over drie punten, het industrielawaai, de duurzaamheidsaspecten van het plan en het aantal betaalbare woningen. Over het industrielawaai. Bij één bedrijf is er sprake van overschrijding van de geluidswaarden. Is er goed contact met dat bedrijf over het inperken van de geluidsoverlast? En hoe is het contact met andere bedrijven in het algemeen? Zijn ze goed aangesloten op de plannen? Andere partijen vroegen hier ook al naar. Dan over de duurzaamheid. Eens met de vragen van GroenLinks en PvdA over het groen. Ik ben benieuwd, mijn fractie is benieuwd of er ook zonnepanelen komen op het dak van De Havenmeester. Waarom wel of waarom niet? En wordt er ook gedacht aan het plaatsen van nestkastjes voor beschermde diersoorten, zoals vleermuizen en vogels, zoals dat voor kort verplicht was? Dat lees ik niet terug in het plan. Dan nog een technische vraag. In het raadsvoorstel staat onder het kopje zon en wind, iets over het aantal zonne-uren per dag. En dat bij één appartement op 19 februari op de kortste dag van het jaar, er niet aan de norm wordt voldaan. Ik vroeg me af, is 19 februari de kortste dag van het jaar? Volgens mij niet. Dus klopt die passage wel? En om welke datum gaat het dan? Ten slotte over de, het aantal betaalbare woningen. De subsidie, de gemeente ontvangt subsidie voor het aantal betaalbare woningen en hier zijn ook afspraken over gemaakt met de ontwikkelaar in anterieure overeenkomst. Hoe hard zijn deze afspraken? Is een dergelijke anterieure overeenkomst juridisch houdbaar? Met andere woorden, welke mogelijkheden hebben wij als gemeente als de ontwikkelaar zich onverhoopt niet aan de afspraken houdt? Onvoldoende betaalbare woningen oplevert en wij de subsidie mislopen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder. Ga uw gang, mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Allereerst, u heeft zich sterk verdiept in de plannen, dus dat is heel mooi. Ik heb heel veel mooie vragen van u gehad. Ik hoop dat uw mening is, u kent mij kort, maar inmiddels hopelijk lang genoeg om te weten, dat ik mijn uiterste best ga doen om alle vragen te beantwoorden. Misschien is het toch wel goed, om heel even te beginnen met, u heeft eerder vóór de zomer, nog twee andere plannen vastgesteld. Eén was er rechts van deze

Havenmeester, is Urban Parks. En het andere was, aan de linkerkant is eigenlijk de oude Indola fabriek. En in de planningmakerij zeg maar, waren dat eigenlijk drie plannen die ook verschillende onderzoeken, maar ook het participatietraject met elkaar hebben gedeeld. Deze is wat later gekomen. Dat komt niet vanwege het contact met de gemeente, maar vanwege een ja, een zakelijke overeenkomst die ze zelf zeg maar, hadden te doen onderling. Vandaar dat sommige van de bijvoorbeeld participatie of sommige van de onderzoeken wat ouder waren, dan u nu tegemoet komen. Dus dat is misschien even voor de bredere context en straks ook voor de vragen over bijvoorbeeld, ga ik ook iets uitweiden zeg maar over de voorzieningen, wel goed denk ik. Maar goed. Eerste gesprek over, ik begin bij de VVD, daar. Over de corporaties. Er ja, uw vraag was, staat het in het, in de eerdere plannen? Ja. Er is ook in het bestemmingsplan de mogelijkheid, om sociale woningen toe te voegen. Het is geen verplichting en het is conform het ontwikkelplan, dus daar worden nu gesprekken gevoerd. Dat is uiteraard tussen de woningcorporatie en de ontwikkelaar. Maar wij, ik mag toch wel zeggen dat ik hoop, dat er een goede uitkomst uitkomt. De parkeernormen, u refereerde naar wat de andere wethouder ervan vindt. Volgens mij, is het vooral belangrijk wat u heeft vastgesteld. In het ontwikkelkader zijn normen vastgesteld en daar houden we ons aan. Misschien is het goed om te vertellen, loop ik al een heel klein beetje vooruit op sommige vragen, zijn veel vragen over parkeerplaatsen gesteld. De parkeerplaats is reeds bestaand, want dat was een vraag van Wij. Die parkeerplaats is van dezelfde eigenaar. Daar worden in ieder geval de parkeerplekken van de parkeernorm in behaald. Maar daarnaast, is er nog voldoende ruimte in die parkeerplaats, onder andere voor deelmobiliteit, maar ook voor bezoekers. Mochten ze daar willen parkeren. Dus dat is denk ik wel goed, om heel even te duiden. In die zin, houden we ons gewoon aan de vastgestelde normen, die daar eerder over zijn gesteld. Ja, ik heb al even gezegd over de plek van de deelmobiliteit. Dus dat ja, dat zou in principe gewoon in de parkeergarage kunnen, want daar is gewoon voldoende ruimte. U zegt ook van, goh, het ov. Sorry?

De voorzitter: Ja, ik zat twee keer te kijken, maar toen was het die ander. Wie had een verduidelijkende vraag? De heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Nee, ik ben mij bewust van het feit, dat wij in het ontwikkelkader bepaalde normen hebben afgesproken. Alleen, ik constateer, dat in de bestemmingsplannen er vervolgens weer allerlei afslagen worden gemaakt op die normen. Namelijk, rekenend met deelmobiliteit, fietsje hier, fietsje daar. En daar stel ik mijn vragen over. Niet zozeer wat we eerder hebben vastgesteld, maar de afslagen die er nu over worden gemaakt.

De voorzitter: Dat was de verduidelijking. Wethouder, ga uw gang.

Mevrouw Van de Waart: Ja, dat is ook conform eerdere afspraken natuurlijk, die we gemaakt hebben in de Mobiliteitsstrategie. En we zitten op een locatie waar je en dat was eigenlijk ook wel even een stapje naar de volgende vraag, waarin het ov juist eigenlijk heel goed geregeld is. Want er zit een tram voor de deur en er dus ook voorzieningen komen voor andere vormen van mobiliteit. Via dat deelfervoer. Even kijken hoor. Voorzieningen, er zijn meerdere vragen over gesteld. Dus ik probeer, als ik niet voldoende ... Maar in ieder geval, in het bestemmingsplan zijn voorzieningen. In deze, in dit en dan moet ik toch even iets over de vorm zeggen. Er is heel erg best gedaan op een heel klein plot eigenlijk een heel mooi gebouw te maken, waarbij bijna iedereen een plek in zijn woning heeft, dat je uitkijkt over het water. Maar zeker ook voor de omgeving, dat je langs het pand kan kijken. Maar het is een klein plot, dus die vorm is best bijzonder. Dus mooi in aanzicht, als je vanaf de andere kant van het water kijkt. De voorzieningen, die zitten eigenlijk op de eerste twee verdiepingen. Wat ik dus heel eerlijk over die, dit pand moet zeggen is, dat daar dus eigenlijk maar, maar 350 vierkante meter in dit pand zit. Dat is niet overdreven veel, maar daar wordt wel in dat pand dus ruimte voor voorzieningen. Nu weet ik toevallig, dat ze al in gesprek zijn bijvoorbeeld met een tandarts. Dus daar

wordt wel degelijk gekeken naar kan, kunnen dit soort voorzieningen in dat pand? Ik kan u daar natuurlijk helemaal geen uitsluitsel over geven, of dat het ook daadwerkelijk deze standaard wordt. Heel praktisch, het gebouw is nog niet klaar, dat duurt nog zeker wel twee jaar. Heel vaak is die tijdspanne ja, iets korter voor een tandarts. Maar daar zitten we natuurlijk zeker, met oog op die voorzieningen kijken we daar wel stevig naar. Ik had u ook beloofd iets breder te kijken. Het pand moet ik heel even iets bij, dat ik de goede dingen zeg. Het pand rechts ervan, als ik met mijn rug naar, nee, als ik met mijn gezicht zeg maar naar de achterkant van het pand kijk, dan heb je Urban Parks. Daar zit bijvoorbeeld 4500 vierkante meter voor bedrijven in en voor voorzieningen. Dus daar is onder andere, een kleine supermarkt voorzien voor het gebied, maar er is dus genoeg ruimte ook nog voor andere voorzieningen. En Harbour Park, dus de oude Indola fabriek zit ook nog 2700 vierkante meter voor bedrijven en 3500 vierkante meter voor voorzieningen. We hebben onder al de sportschool die nu ook al in, maar er wordt ook gekeken bijvoorbeeld, naar kinderopvang. Is toch even voor het beeld voor het gehele gebied zeg maar, dat daar echt wel ruimte in dat gebied zit. Maar eerlijk is eerlijk. In dit pand is de benedenverdieping eigenlijk de voet, vrij beperkt. Dat is, omdat er gekozen is voor een ja, voor een mooi aanzicht, ook voor de wijk eromheen en dat je naar het water kan kijken. Dan toch even met iets meer toelichting, voorzitter. Voldoet vast niet helemaal aan het korte tijdspanne, maar ... Even kijken, waar was ik gebleven? Nu doet hij even mijn ... Eén momentje. Ja, er zijn door meerdere mensen ook vragen gesteld over het straatparkeren en bezoekersvergunningen. Dat is eenmaal het parkeerregime, zoals we het nu hebben gehad. Ik zou eigenlijk willen voorstellen, om dat nu niet mee te nemen in deze discussie. Ik kom nog vóór de zomer 2025 met een parkeernota. En ik denk, dat het goed is om daar het gesprek over te voeren, over deze gebieden en over bezoekersparkeren. Even kijken hoor, voorzieningen. U vroeg nog een hele specifieke vraag over de horecazaken en de container, blijft deze? De horecasector heeft in ieder geval een tijdelijke vergunning van twee jaar. Het was, het idee was, dat het in het kader was van placemaking. Ik moet heel eerlijk zeggen, dat ik er niet zo heel vaak gebruik van gemaakt, maar ik begrijp u ook niet. Dus ik denk dat het goed is om dat te evalueren na twee jaar, of dat dat gewerkt is. En of dat zeg maar, verder gecontinueerd moet worden, of niet of dat er inmiddels dan voldoende andere voorzieningen in het gebied zijn. U vroeg ook nog iets over het onderzoek van mobiliteit. Dat is inderdaad in 2019 gedaan, maar geactualiseerd in 2022. Sowieso zijn we op dit moment bezig om Plaspoelpolder breed zeg maar, verkeerssituaties te bekijken en te monitoren. Dus die cijfers van 2022 zijn wel degelijk meegenomen en dat was de meest actuele cijfers, die we hebben gehad. We blijven dat dus wel monitoren. Zorgen vanuit bedrijven, hebben ook meerdere mensen genoemd. Ja, dit is natuurlijk spannend hè. We zijn in Rijswijk wonen, werken aan het combineren. Niet alleen op deze plek, maar natuurlijk ook nog op andere plekken in de Plaspoelpolder. We houden nauw contact met, via onze omgevingsmanager, ook met de bedrijven. Maar de omgevingsmanager heeft contact met, ook met de nieuwe bewoners, maar ook met de bedrijven. Ja, nieuwe en toekomstige bewoners worden geïnformeerd, dat ze in een woon-werk gebied zetten. Dat gebeurt met brieven van de makelaars met de huur- en koopcontracten. Als er iets is, dan kan de bewoner een klacht indienen en de Omgevingsdienst en die kan ook gewoon kijken wat er speelt. Dat is eigenlijk de normale vorm. Maar uw vraag was, wordt de bewoner daarop gewezen? Ja, dat is wel degelijk. En nemen die klachten ook heel erg serieus. En de andere kant, want dat is de andere kant van de vraag is, houden we ook ondernemers zeg maar aan hun normen, als het gaat om geluidsnormen? Ja, dat wordt ook gedaan. En eigenlijk moet ik eerlijk zeggen, de meeste ondernemers voldoen daar ook gewoon aan. Ja, en dan heb ik volgens mij alle vragen van de VVD gedaan? Ja. Ga ik door naar Beter voor Rijswijk. Ook u had de vraag over de parkeerbalans, hoe dat eigenlijk ja, misschien meer uw mening was. Maar ook daarvan zou ik willen zeggen, ook over parkeren in het open gebied en bezoekersparkeren, laten we dat meenemen in de Parkeernota discussie. Want dit zijn op dit moment de kaders, die we hebben vastgesteld voor dit zeg maar, voor dit pand. De plofzone was een

hele specifieke vraag over de 50 meter. De vuurwerkhall ligt inderdaad ver genoeg voor deze woningen. Dus ik weet niet helemaal goed welke presentatie, dat is de presentatie de vorige keer over de tweede fase, heeft u het over. Waar we het hebben gehad over, we hebben dat nodig voor de vuurwerkhall. En het is niet alleen vanwege de ontploffingsgevaar maar ook voor de ontwikkeling rondom de haven zeg maar, dat we daar afspraken over maken. Maar we zijn nog steeds in gesprek met de vuurwerkhall, dus dat is eigenlijk de status waar u naar vroeg. Even kijken hoor. En dan ben ik al bij Wij. Volgens mij. Even checken, ja, Wij. U stelt de vraag, kunnen we hier niet, want ik maak hem even heel kort en bondig. Kunnen we hier niet wat woningen afhaken en die voor fase twee gebruiken? Hypothetisch gezien zou dat kunnen. We zouden wel in allerlei contractuele conflicten komen. Dus we hebben natuurlijk allerlei afspraken al gemaakt met deze ontwikkelaar. Er is nu ook gewoon een leegstaand kantoorpand op deze plek. Dus ja, die willen we gewoon graag nu aanpakken en niet langer dat, dat proces verlengen en in fase twee meenemen. U vroeg heel even over van, goh, waarom doen we dan toch dat parkeerterrein al in fase twee? Maar die staat er dus al. Dus het is niet, dat we iets nieuws bouwen nu in fase twee. Het is een bestaande parkeergarage en die benutten we eigenlijk gewoon. Gaan we nu beter benutten of, we? De mensen, die daar wonen, gaan het beter benutten zeg maar, dan het eigenlijk op dit moment gebeurt. Dus ook dat is een plek, die beter benut wordt dan tot nu toe. U vroeg ook nog, kan het niet op eigen terrein ondergronds? Dat is eigenlijk gewoon technisch niet mogelijk en de kavel is daar ook te klein voor. Dus daar is wel naar gekeken. U had het over een loopbrug, moet ik heel even ... Heeft u het over de loopbrug over de Lange Haven? Ja? Dat is eigenlijk ook in fase twee zeg maar, dus dat wordt meegenomen in de aanpak van de haven, dus dat is niet direct gekoppeld aan dit pand. Even kijken. U had, Rekenkamer, voorzieningen. Ik hoop dat ik u met het eerdere antwoord op de voorzieningen, daar voldoende antwoord op gegeven. Ja, wij houden daar dus rekening mee. Zeker ben ik ook benieuwd naar de kaders, maar ondertussen kijken we ook gewoon naar de bestaande vraag naar voorzieningen en proberen we daarin te bemiddelen. En ja, ondernemers zijn goed geïnformeerd. Er zijn algemene brieven, mails en er is een omgevingsmanager die meestal goed gewaardeerd wordt door de ondernemers, moet ik zeggen. Dus daar ben ik heel blij, heel blij met haar. GroenLinks. Ja, dat is een technische vraag. Moet ik heel even goed kijken, wat we nu ... Er is dus een aparte bijlage opgenomen in de regels. Er is een aparte bijlage in de regels opgenomen, hoe ze het gebouw voorzien van natuurinclusieve maatregelen. Dus daar is wel degelijk naar gekeken. En het groen is eigenlijk vooral in onze eigen openbare ruimte, want het is dus een heel klein plot. Er zijn nog wel wat maatregelen dus met natuurinclusief met daken en zo, maar vooral echt het groen, dus bomen komt in onze eigen openbare ruimte. Als het gebied verder af is, gaan we de straat aanpakken. Ja, u mist het auto delen in het deel. Dat kan dus wel degelijk. Het mag ook volgens het plan gewoon gerealiseerd worden en dat zou dan inderdaad kunnen in die parkeergarage. Er is niet zozeer daarop gestuurd, is juist op andere vorm van mobiliteit gestuurd dan een auto. Maar we gaan zeker als ze, ook als bewoners er met eigen initiatieven komen, zijn ze meer dan welkom. Heel even kijken, want er zitten wat dubbele vragen tussen. Plannen voor de Havenstraat en de Klipperstraat vanuit de corporaties. Ja, dat is een goede vraag. Op dit moment onderzoekt Rijswijk Wonen scenario's voor verduurzaming. Of, eventueel als dat niet kan, sloop voor nieuwbouw voor dit deel van de Havenkwartier. En wij zijn daar ook over met ze in gesprek. Dat doet mijn collega Gijs met name natuurlijk, die doet de gesprekken met ...

De voorzitter: Wethouder Van Malsen.

Mevrouw Van de Waart: Sorry, wethouder, ja. Dank u, voorzitter. Even kijken, D66. Ja, u vroeg zich af, is er communicatie met de ondernemers? Ja, was dus het antwoord. PvdA. U vroeg over aandacht over sociale woningbouw. Ik hoop dat ik al antwoord op uw vraag heeft gegeven, want er is dus wel degelijk aandacht voor sociale woningbouw. Sterker nog, eigenlijk is het hele pand, zoals het nu is,

wordt er minimaal 50 procent betaalbaar. Ik kom zo terug even over de normen, zullen we maar zeggen. Maar daarbinnen zou het natuurlijk heel goed ook sociale woningbouw kunnen en wordt ook door ons aangemoedigd. Hoe blijven de betaalbare woning betaalbaar? In de toelichting staat ook, hoe we dat hadden geregeld. Bijvoorbeeld voor de verkoop woningen moeten we een aantal jaren zeg maar, eigenaar blijven, moet je dus zelf bewonen. Ik moet, ik zat even naar de woorden te zoeken. Zelfbewoning moet je doen. Maar we hadden eerst afspraken, dat de huur minimaal tien jaar aan een bepaalde norm is voldaan, maar dat is inmiddels met de Wet betaalbare huur geregeld. Dus daar hoeven we eigenlijk die aparte afspraken niet meer voor in te zetten. Dus dat is wel degelijk geborgd. U vraagt, kunnen we ook iets zeggen over de sociale veiligheid van de parkeergarage? Dat, zo vat ik uw vraag maar even samen. En ja, daar wordt ook met de ontwikkelaar en de planuitwerking naar gekeken. Ik kan niet beloven wat precies de maatregelen worden zijn, maar dat moet uiteraard een mooie plek worden om te parkeren, net zo goed als dat de woningen netjes moeten zijn. U vraagt ook, is er nog meer ruimte voor groen? Er is niet zozeer meer ruimte voor groen, want het is echt een klein plot. Volgens mij, heb ik dat al tien keer gezegd. Dus er wordt vooral gekeken naar, hoe kunnen we dat slim inzetten? En er zitten ook nu verschillende natuurinclusieve maatregelen in het pand zelf. Dan kom ik bij Rijswijks Belang. U vraagt, stellen, u stelde over de NHG-grens en dat dat ... Dat klopt. Het is alleen wel zo, dat we die afspraken met die ontwikkelaar hadden gemaakt, zeg maar. Dus op dit moment kunnen wij die niet meer aanpassen over ja, dat, landelijke verschuiving van die NHG-grens. Dus dat is waar we ons aan houden. Dat wil niet zeggen, dat die ontwikkelaar per se helemaal in de bovenkant gaat zitten. Ze gaan verschillende typen woningen maken. Dus het wordt ook niet één soort appartement, het worden er verschillende. Dus ik hoop daarmee in ieder geval ja, het is niet helemaal het antwoord wat u hoopt natuurlijk, maar dit is wel even het antwoord waar we ons aan te houden hebben. Maar zo werkt dat op dit moment. Ja, u had, over de verkeerslichten en de mobiliteit had u een vraag. Ik hoop, dat ik uw vraag al heb beantwoord, dat we het ook monitoren Plaspoelpolderbreed. Ik ben het met u eens, dat we het nog niet allemaal hebben opgelost, maar daar zijn we dus wel degelijk mee bezig. U had ook de parkeergarage ondergronds, parkeertarieven. Waarom moeten bewoners op straat, ik geloof, dat het niet helemaal goed is opgeschreven. Nee, bewoners moeten dus juist niet op straat parkeren. Maar bezoekers hoeven dat dus ook niet, die kunnen ook in de parkeergarage parkeren.

Mevrouw Kames: Mag ik een vraag hierover stellen? En dat zijn ... sorry.

De voorzitter: Kan het bij de twee, is het een verduidelijkende vraag? Kan bij tweede termijn. U heeft nog tweede termijn? Ja, oké. Gaat u verder.

Mevrouw Van de Waart: Ja, dan ben ik bij het CDA. U vroeg mij of dat ja, u kwam ook met de NHG-norm van, is dat nu eigenlijk nog betaalbaar? Dat was uw vraag. Ja, dat is eigenlijk een landelijke politieke vraag. Wij zouden daar zeg maar in de toekomst, natuurlijk wel op een andere manier afspraken met ontwikkelaars mee kunnen maken. Maar dit moment zijn er afspraken, zoals die zijn gemaakt. Zijnde zoals die is, namelijk gewoon die NHG-norm is als uitgangspunt genomen. Dus daar kunnen we gewoon nu niet meer op terugkomen voor dit plan. Maar ik ga uw suggestie in ieder geval meenemen, want er komen ook nog andere plannen. Dus als er ruimte is voor andere plannen, gaan we daar in ieder geval naar kijken. We willen aan de andere kant natuurlijk ook heel graag die verduurzaming meenemen in de plannen, dus dat vinden we ook belangrijk. Daarmee schuift die norm natuurlijk ook wat op. Laat ik toch een klein beetje van mijn mening daarover zien, want dat vinden we ook belangrijk. U zegt iets over de impressieplaatjes, u vindt dat eigenlijk niet voldoende. Aan de ene kant is niet zo, dat de ontwikkelaar de vrije hand heeft. Laat ik daar heel even mee beginnen. Want de plannen worden ook wel degelijk getoetst, ook op de schriftelijke zaken zeg maar, die we hebben vastgelegd. Maar ik zou nog wel heel even willen kijken, of we nog meer plaatjes

hebben. Want ik weet eigenlijk niet zeker, of ik die heb. Maar als ik ze heb, ga ik in ieder geval nog doen toekomen. Want ik kan me voorstellen dat u zegt van, goh, twee blaadjes vind ik niet genoeg. Ik laat het in ieder geval weten als ik ze heb en dan doe ik ze toekomen. Ik ben zelf namelijk ook altijd erg van de plaatjes, dus ik kan het me wel voorstellen. Even kijken hoor. ChristenUnie, industrielawaai overschrijding. Heel even kijken, want ik heb hem deels al beantwoord, denk ik. Ja, er is, u refereert naar één specifiek bedrijf. Ja. Ja, dit is eigenlijk het enige bedrijf waar op dit moment zeg maar, ja, het lawaai wordt overschreden. En gek genoeg, eigenlijk nog niet eens zozeer door de industriële werkzaamheden die er gebeuren, maar meer door gebruik van het gebouw en de manier, waarop daarmee om wordt gegaan. Daar worden inderdaad, wel degelijk gesprekken mee gevoerd met deze ondernemer. En wij hopen daar alsnog maatwerkvoorschriften uit te kunnen halen. Want dit gaat eigenlijk niet om de bedrijfsvoering, dus dat is eigenlijk niet het probleem. Dus dat zou toch een oplossing moeten kunnen vinden. Zonnepanelen, wilde u nog weten. Ja, dat is een goede vraag, want eigenlijk hebben we vooral een BENG-norm gesteld. En hoe ze daaraan komen, is eigenlijk aan die ontwikkelaar zelf. En wij gaan dat dan nog vervolgens toetsen. En dan gaat u mij misschien vragen, kunnen er zonnepanelen op? En dat weet ik eigenlijk niet goed, dus dat laat ik even aan de ontwikkelaar. De nestkasten zijn inderdaad, die worden apart meegenomen. Dus dat staat ook in de bijlage en hoe dat moet. En die zon- en winduren. Ja, dat is gewoon een TNO-norm. Die testen gewoon op 19 februari, ik weet ook niet waarom. Maar blijkbaar is dat een dag waarop we in de regel weinig zon hebben met elkaar. Dus dat is een norm die wij hier niet bedacht hebben en dat is gewoon de manier, waarop we toetsen. Dan is de schaduwwerking het grootst. Ik lees hier trouwens, dat krijg ik dan ook binnen. Op 21 oktober schijnt dat ook zo te werken, dus die hadden we ook kunnen nemen. Maar dat zijn twee dagen waarop je dat heel goed kunt toetsen en wat we natuurlijk belangrijk vinden. Oh ja, uw laatste vraag ging nog over of, wat de mogelijkheden zijn over de afspraken met de ontwikkelaar, wat nu als ze zich niet houden aan die betaalbaarheid van die woningen? Ja, dat kunnen we wel degelijk, in de AOK. Dat heeft deels met die subsidie te maken. Dus, dat zijn natuurlijk meerdere projecten waar we deze, met deze subsidie werken en dan kunnen we gewoon zorgen, dat die subsidie niet komt. Dus zij moeten voldoen aan die eisen, dus dat is ons sturingsinstrument. En staan dan ja, er zijn allemaal boetes, we kunnen het ook nog niet uitbetalen. We hebben daar dus allerlei instrumenten voor, maar dan gaat, in ieder geval krijgen ze de subsidie niet. Ik hoop hiermee in de eerste termijn aan ieders vraag te hebben voldaan, voorzitter.

De voorzitter: Ja. En aangezien, dank, wethouder. We hopen wel tweede termijn wat sneller te kunnen doen. Dus in het kader van goed kunnen volgen een antwoord, ga ik ook naar de raad kijken om scherpe goede vragen in tweede termijn te stellen. Als er nog vragen over zijn aan de wethouder, is geen verplichting natuurlijk. Ik zie, dat ik weer mag beginnen bij de heer Oelen. En of de rest zich even goed wil voorbereiden, kunnen we snel door. Dank u wel.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Dank, wethouder, voor inderdaad de uitgebreide beantwoording. Ik kom nog even terug over die verkeersnormen. Want u nam de tijd voor de beantwoording, dus ik kon gelukkig nog wat terugzoeken, ook in de Mobiliteitsstrategie. We hebben normen vastgesteld in het ontwikkelkader. Dat klopt. We hebben een Mobiliteitsstrategie afgesproken. Ook dat klopt. Daar is STOMP afgesproken maar daar is, ik heb het zo snel in ieder geval niet kunnen vinden. Ik kan me het ook niet herinneren, dat er kortingen worden toegepast op het moment dat er sprake is van deelmobiliteit of fietsen. Dus ik herhaal nog maar eventjes mijn vraag. Althans mijn zorg ook, dat er, dat dit dus enerzijds gaat leiden feitelijk tot parkeeroverlast. Maar anderzijds, dus ook tot een gebrek, mogelijk gebrekkige onderbouwing van dit plan. Waardoor de gemeente ook omdat er in bepaalde zienswijzen natuurlijk aan wordt gerefereerd, zorgen worden geuit over de parkeernormen. Maar dat ook de gemeente, om precies te zijn de raad want de raad stelt plan vast, juridisch risico loopt. Dus kunt u misschien nog een betere onderbouwing geven, waarom dit feitelijk en juridisch

wel gaat werken, volgens u? Bezoekersparkeren. Maar dat, die vraag moeten ook andere partijen gaan beantwoorden. Meenemen naar de parkeernota, daar zou ik op zich wel mee kunnen leven. Maar wel onder voorwaarde dat u kunt toezeggen, dat er geen specifieke regels dan voor dit specifieke plot gaan gelden op het moment, dat zij dit bestemmingsplan hebben vastgesteld. Dus op moment dat zij een parkeernota vaststellen en ik proef een raadsbrede wens in ieder geval, een meerderheid in de raad, een wens om bezoekersparkeren wel mogelijk te maken voor ook degenen, die geen vergunning hebben. Dat dat niet dan onmogelijk wordt gemaakt voor bijvoorbeeld, toekomstige bewoners van De Havenmeester. En tot slot, de verkeersgegevens. Ja, onderzoek 2019. U geeft aan, dat het herijkt is in 2022. Ik heb natuurlijk in de bijlage ook het memo vanuit de gemeentelijke organisatie gezien. Dat gebeurt wel erg aan de hand van zeer algemene kengetallen, erkende kengetallen eerbiedwaardig instituut, maar het is wel een hele specifieke locatie. Heel concreet, het ligt gewoon aan een ontzettend belangrijke inrikker van Den Haag. Is daar dan wel rekening mee gehouden, ook door toepassing van die algemene kengetallen? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Braam, ga uw gang.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Allereerst, wethouder, bedankt voor de beantwoording in de eerste termijn. Eigenlijk redelijk voorspelbare beantwoording, moet ik zeggen. Maar goed, toch nog even terugkomend op wat ik net al aangaf. 20 procent korting nu is nadrukkelijk per stage bekend is een forse korting, zeker gelet op de stijging van het aantal autobezitters in Nederland, maar zeker ook in onze regio. Dus dat is best een pijnpunt waar we als Beter voor Rijswijk in ieder geval mee zitten. Dan, u gaf in ieder geval aan van over bezoekersparkeren, wat net ook nog even door de VVD is aangekaart, ik kom daar straks op terug bij die nieuwe vast te stellen nota. Ik zou dan als boodschap mee willen geven. Dat proeft u ook al uit deze vergadering, dat veel partijen dit al aangeven. Dus niet alleen, we komen erop terug. Nee, ik zou u dan ook willen verzoeken, neem dat direct mee in die nota. Laat het daar een onderdeel van zijn. Dat scheelt ons inderdaad een hoop en onnodig lange discussies en misschien wel onnodig indienen van moties en amendementen. Maar het is denk ik, een goede zaak om dat dus feitelijk nu al als boodschap mee te nemen, gelet op het feit, dat daar nu al een ruime meerderheid hun stem over laat vallen.

De voorzitter: Ja, de heer Van der Veer. Dank voor dat punt. Net uw zin afmaken, maar anders ga ik u vanzelf onderbreken. De heer Van der Veer heeft een vraag aan de heer Braam.

De heer Van der Veer: Ja, voorzitter. Volgens mij, ligt er eigenlijk al een toezegging vanuit het college om deze parkeerdiscussie mee te nemen in de nieuwe parkeernota, want hetzelfde speelt rond De Generaal, rond De Boogaard, rond ... En dit is eigenlijk zo'n zelfde soort geval. Geen bezoekersparkeren voor de bewoners, die daar gaan wonen. En volgens mij, hebben wij een toezegging van de voorganger, wethouder Van de Laar, dat dat zou worden meegenomen in de nieuwe parkeernota.

De voorzitter: Ja, u refereert naar een gedane toezegging eerder, net. Voor de mensen thuis, toezeggingen maken niet uit door welke persoon gedaan, maar zijn van het college. Ga uw gang, de heer Braam.

De heer Braam: In de lijst die we net hebben vastgesteld van moties en toezeggingen, ben ik hem niet tegengekomen. Wellicht heb ik hem gemist, maar dan zou ik graag door u daar nog even op willen worden gewezen, welk punt dat dan precies is. Ik ga weer even verder met ja, het laatste stuk van mijn verhaal. In ieder geval, het stuk zoals het er nu voorligt. Daar, zoals u zult begrijpen kunnen we een behoorlijk eind in meegaan, omdat het past binnen het, in ieder geval voor 99 procent past binnen het ontwikkelingskader. Ja, wat betreft het parkeren. Ieder geval, daar zullen we binnen de fractie nog even over terugkoppelen of naar terugkoppelen om te kijken ieder geval, wat we

daarmee willen en wat we daarmee willen doen. Want 20 procent blijven wij toch een fors percentage vinden. Ondanks het feit, dat bezoekers al dan niet betalen, met betaling of tegen betaling in de parkeergarage hun auto kwijt kunnen. Hè. Dat zal waarschijnlijk ook wel weer tijdelijk zijn, omdat andere projecten ook weer delen van die parkeerplekken zullen inpikken. Voorzitter, dit is de inbreng van BvR in tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik verder naar de heer Van Dam, Wij. Rijswijk. Ga uw gang.

De heer Van Dam: Ja, doorgaand op het laatste punt van het bezoekersparkeren in de parkeernota en het voorstel, om dat te gaan doen tijdens volgend jaar, tijdens de bespreking van de Parkeernota. Volgens mij, als wij hier wel of niet iets besluiten met die bezoekersparkeren, heeft dat effect op het aantal parkeerplekken dat we hier realiseren. En dat betekent, dat als wij straks dit voorstel in de raad wel of niet voorstemmen, dat je een aantal parkeerplekken realiseert en een aantal parkeerplekken ook niet, als het dan gaat over de bezoekersparkeren. Dus we kunnen wel zeggen van ja, we gaan het volgend jaar bespreken, maar dan is het kruit al verschoten, zoals ze zeggen en dan heb je dit besluit al vastgesteld. Dus ik zou zeggen tegen de partijen die zeggen van, joh, dit gaat ons aan het hart. Maak er dan ook een punt van tijdens de volgende vergadering over amendeer het. Want nu is dat moment en niet over een half jaar, als we dat beleidsstuk gaan vaststellen.

De voorzitter: De heer Oelen.

De heer Oelen: Voorzitter, ik denk dat de heer Van Dam zich een klein beetje, dat hij twee dingen door elkaar heen gooit. Dat is enerzijds, het aantal parkeerplekken wordt gerealiseerd en anderzijds, de vraag of mensen daar door middel van een bezoekersvergunning wel of niet kunnen parkeren, of de hoofdprijs aan de paal moeten betalen. En dat tweede. Daarvan is het voorstel van de wethouder, laten we dat nu gewoon dan via de Parkeernota regelen volgend jaar. Dan staat dit gebouw er nog niet. Althans, dat zou een godswonder zijn als dat wel het geval zou zijn. Maar die parkeerplekken, die gaan er niet meer op komen, ook niet als we die Parkeernota wel of niet behandelen.

De voorzitter: De heer Van Dam, ga verder.

De heer Van Dam: Ja, dank. Nee, ik stel alleen voor, dat je dat je moet oppassen met dingen vooruitschuiven en dan nu alvast een beslissing maken en dan zeggen, we gaan later wel, we gaan hier wel later over praten. Terwijl, we nu al een beslissing hebben gemaakt over dit project. Ik ga door. Ik wil het toch nog even hebben over die parkeergarage aan de Steenplaetsstraat. Dank, voor de antwoorden van de wethouder. Die zegt van, joh, de huidige ontwikkelaar, die is eigenaar van deze parkeergarage. En dat was al een parkeergarage, dus de, daarmee zien we niet zo heel veel, voorzien we niet zo heel veel problemen voor fase twee. Ik heb een verhaal gehoord van de ontwikkelaar of een ontwikkelaar, die in fase twee een ontwikkeling zou, voor ogen zou hebben. Die had ook plannen, die zeg maar op dat terrein van deze huidige parkeer, van dit parkeerterrein zouden liggen. Die heeft, die plannen heeft hij ook gedeeld met de gemeente, in overleg met de gemeente zijn die ook gemaakt. En door de plaatsing van of door deze beslissing, om hier een parkeerterrein zeg maar te creëren voor dit project, zouden de plannen voor fase twee in het water vallen of zouden die in ieder geval bemoeilijken. Ik wil u vragen, is dat waar? Want op het moment, dat we dan dit vaststellen deze parkeergarage, dan zou dat de plannen voor fase twee dus hebben bemoeilijkt. En we weten, dat die al niet zo heel lekker gaan. Dus ik vroeg me af, wat is daar de, het verhaal van de gemeente van? En is dat inderdaad zo, dat dit onderdeel was van een ontwikkeling in fase twee? Ja, over het stukje ondernemers. Ik, goed om te horen, dat de gebiedsregisseur uiterst zijn best doet. Ik hoor aan de andere kant, dat er toch wat informatie wellicht achterblijft. Ik vertrouw natuurlijk, dat die stinkend zijn best doet. Maar misschien toch hierbij de oproep om nog

een keer te checken, of echt alle ondernemers in dit gebied worden meegenomen in alle brieven en alle vormen van communicatie, die u opnoemde.

De voorzitter: Ja, was dat het? Er was niet een heel duidelijk eind. Dank u wel. Ga ik door naar de heer Dolmans van D66, geen vervolgvragen? De heer Van der Veer, PvdA, bent u zover? Ja? Ga uw gang.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, bedankt, beantwoording eerste termijn. Opmerking over de 50 procent betaalbaar. Is toch iets anders dan sociaal. Maar de PvdA-fractie is natuurlijk blij, dat de ontwikkelaar toch in gesprek is gegaan met de coöperaties, om waarschijnlijk zijn businesscase rond te krijgen. Zoals u wellicht weet heeft de col... was het vorige college voornemens, om geen enkele sociale woningbouw, woning te bouwen in het Havenkwartier. En gelukkig, is daar een aanpassing opgekomen met het huidige college. Dan de vraag over de betaalbaarheid van die 50 procent na tien jaar, zoals is vastgelegd. Maar hoe kunnen we nu zorgen, dat na die tien jaar ook dat percentage betaalbaar blijft? Dat niet ineens de prijzen de pan uit gaan stijgen, waardoor er helemaal geen betaalbare woningen meer zijn in De Havenmeester. Dan hebben we net even opgezocht. Volgens mij, is het een en ander toegezegd in de aangenomen motie van 27 februari over, neem parkeeroverlast die ontstaat bij keuzes van gebiedsontwikkelingen, serieus. Die is raadsbreed aangenomen. En daar wordt ook over de parkeernormen en situaties gesproken, onder andere over, rond de Havenkwartierontwikkelingen. Dus wij verzoeken gewoon die motie uit te voeren, waar daar gevraagd wordt rekening te houden met dit soort situaties. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De opstaande motie is gevonden, mocht iemand hem willen zien. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb eigenlijk toch nog een aantal vragen. Ik begreep net, er komen dus subsidies en die subsidies die neem ik aan, die gaan naar die ontwikkelaar. Want daardoor kan hij bijvoorbeeld bepaalde prijzen goedkoop houden. Want we zitten natuurlijk nu in een tijd, wat nu 15 euro kost, kost eind van het jaar 25 euro. Dus het is, de prijzen die blijven de pan uitgroeien. Dus ja, ik hoop dan toch dat die ontwikkelaars zich wel aan de prijzen kunnen houden, die ze hebben afgesproken. Dan zat ik ook nog even. We zitten met die garage op die Steenplaetsdingen, is dat van een particulier of is dat van de gemeente? Want op een gegeven moment heeft die man dan het alleenrecht, als hij de enigste is waar je je auto neer kan zetten en welke prijs gaat hij dan berekenen? En dan zit ik er ook nog aan te denken. Hoe zit het nu eventueel als je visite krijgt van iemand, die slecht ter been is? Want ik neem aan, dat je ook dus niet voor de deur kan parkeren. Is daar nu een beetje rekening mee gehouden? Dat waren mijn vragen in tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk, ga uw gang.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter. Even over dat parkeren. Die parkeerplaats, die krijgt dus de bestemming van ...

De voorzitter: Kunt u iets dichter de microfoon naar u toe schuiven, want wat minder ... Ja, kan hem schuiven, dan hoeft u niet zo ...

De heer Van Enk: Ja, zo wel? Die bestemmingsverkeer op de parkeerplaats. Mijn vraag is, als ik hoor over, dat er intussen al plannen zijn ingediend. Mijn vraag is, wat is de huidige bestemming daarvan? Is dat nu ook verkeer? Dan wijzigen we hem dus eigenlijk niet. Of is dat bedrijfsmatige gebouwen? Dan zitten we dus een bestemming te wijzigen ja, waar mogelijk nu bouwplannen voor worden

ingediend ter goedkeuring. Dat maakt het wat gecompliceerd. En ten tweede, de samenstelling van het gebouw. We hebben gelezen in het stuk, er komen dus dure huizen, er komen voor 50 procent betaalbare huizen. Er komen nu, in aanvulling komen er ook nog een aantal sociale woningen. En we hebben gezien, een maximale koopprijs. Maar er is dus ook sprake van betaalbare huur in dat pand, los van sociaal, begrijp ik. En wij verwijzen dan naar nieuwe wetgeving. Ik weet niet hoe we gematigde huur op termijn gaan garanderen. Want als een huis verlaten wordt en opnieuw verhuurd, dan kan denk een verhuurder, maar ja, die moet zich aan de nieuwe wetgeving houden. Maar als er voldoende voorzieningen zijn, dan kan die de huur omhoog gooien. Ik weet niet, hoe de samenstelling van het gebouw eruitziet. Ik begrijp, dat we daar een behoorlijke vinger in de pap hebben, maar ik ben een beetje benieuwd naar. En ja, dan tot slot die prijs waar ik over val. Dat ben ik ook gevallen bij de vorige plannen, die aanpalende plannen. De ambtsvoorganger van de wethouder heeft toen gezegd, dat loopt niet zo'n vaart, want die hoge prijs dat wordt waarschijnlijk niet gevraagd. Tot nu toe worden woningen verkocht voor een lagere prijs. Ja, en ik blijf dan denken, waarom stellen we dat dan niet vast met een ontwikkelaar? Laten we even bij de actuele situatie kijken en vragen naar zijn plannen en dan kunnen we daar de gemeenteraad ook in geruistellen. Want dat de afspraak niet meer aan te passen zou zijn, dat bestrijd ik. De anterieure overeenkomsten zijn door het college gesloten met de ontwikkelaar, maar altijd op voorwaarde, dat het bestemmingsplan door de raad wordt geaccordeerd. En als wij dus vinden met elkaar wat ik eigenlijk bij de vorige plannen ook al vond dat die prijs te hoog is, dat die lager zou moeten, dan heeft de raad het recht om dat bestemmingsplan te wijzigen of terug te sturen. En dan wordt de onderhandeling over die prijs in dat contract gewoon opengebroken en opnieuw gevoerd. Daar heeft u alle ruimte toe vanwege dat voorbehoud, goedkeuring raad bestemmingsplan. Anders, zouden we hier helemaal geen zeggenschap hebben over die prijs. Laten we goed bedenken, dat we die woningen niet bouwen omdat Rijswijk daar alleen maar zo mooi van zal worden. We bouwen ze voor een bepaald doel en dat is, ik geef maar even een voorbeeld. Een stel wat op zoek gaat naar een starterswoning heeft al voordeel als ze met zijn tweeën zijn, maar als je allebei het nominale inkomen hebt of een modaal inkomen hebt, dan kom je er niet. Je komt niet in aanmerking voor sociale woningbouw en je komt er dus niet met dit soort prijzen, als dat rond de vijf ton gaat worden. Dat is absoluut onmogelijk. En voor die doelgroep ja, voorzitter, daar zeg ik van, daar doen we dit voor, daar nemen we die moeite voor, daarvoor gaan we bouwen. Dus ik wilde de wethouder vragen om daar nog eens even heel goed naar te kijken, voordat we dat gaan vaststellen.

De voorzitter: Dank u wel. Ga uw gang, de heer Stam.

De heer Stam: Dank u, voorzitter. En ook dank aan de wethouder voor de beantwoording. Mijn vragen zijn denk ik, voldoende beantwoord. Maar ik wil me wel even aansluiten bij het punt van mevrouw Kames van Rijswijks Belang, over parkeerplaatsen voor mindervaliden bezoekers dan wel bewoners. Ja, ook bewoners die wellicht slecht ter been zijn, kunnen hierdoor wellicht niet in dit, in deze toren komen te wonen. Dus misschien is dat nog iets wat aangepast kan worden in het plan. Ik denk aan een aantal invalideplaatsen voor de deur, of iets dergelijks. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de wethouder voor een beantwoording. Oh ja, ik was naar de heer Van Dam zo snel gegaan, dat mevrouw Maarseveen nog niet was geweest. Die had wel inbreng, zag ik. Ga uw gang.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel wethouder voor het beantwoorden van de vragen. Ik heb nog een vraag over de voorzieningen. Want ik begrijp dat zeg maar, ja, dat het een soort gezamenlijk plan wordt, Urban Parks, Harbour en De Havenmeester en dat er plek komt voor voorzieningen. Maar wat ik me nog afvroeg is, hoe gaat u zeg maar echt regie voeren op het feit, dat er ook daadwerkelijk wellicht hopelijk een huisarts en een tandarts of kinderopvang komt.

Want u geeft aan, dat u daar ja, goed bovenop gaat zitten. Maar hoe gaat u ervoor zorgen, dat er over twee jaar, als de gebouwen opgeleverd worden, ook daadwerkelijk de voorzieningen komen, die we daar graag zouden willen zien? En de volgende vraag is over het groen. Dus als ik het goed heb begrepen. Ja, het hele gebied daar wordt naar gekeken als het opgeleverd wordt en dan wordt ook naar de bomen gekeken. En als het gaat om de natuurinclusieve maatregelen zie ik staan, dat er een mogelijkheid is voor een vegetatiedak. Ik snap, dat dat een klein plot is, maar ik zie niet terug wat nu zeg maar de ambitie is. Of, wat is nu het streven binnen zeg maar dit gebouw? En met betrekking tot de deelauto's die zeg maar, wel wat parkeerplaatsen zouden kunnen opleveren. Dus ik begrijp, dat de gemeente daar niet in gaat faciliteren. Maar wellicht is het wel een idee om zeg maar, de toekomstige bewoners attent te maken op de website van de gemeente in Den Haag, die heel uitgebreid informatie geeft hierover en ook hoe mensen dit op kunnen zetten. Zodat we in elk geval, wellicht een begin mee gemaakt kan worden. En dat is het, dank u wel.

De voorzitter: Dank. En dank voor het wachten tot we weer bij u waren in het rondje. Wethouder, ga uw gang.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik ga mijn best doen om het iets korter te doen, maar ik wil ook altijd zo graag mogelijk goed antwoord geven op de vragen.

De voorzitter: Goed, stellen wij zeer op prijs. Snel ook, want we gaan richting 23 uur, dus ...

Mevrouw Van de Waart: De verkeersnormen en kortingen, VVD. Ik denk, dat het misschien niet helemaal duidelijk was. In dit geval is er geen korting nodig, er zijn voldoende parkeerplekken in die parkeergarage. Dus dat kan wel in plannen, maar dat is niet nodig. Dat toetsen we ook gewoon bij de vergunning, of er voldoende parkeren is. Ja, ik, u zegt, als we dan in de Parkeernota het gaan hebben over ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Kames, over parkeren.

Mevrouw Kames: Ik heb eigenlijk gelijk een, sorry, voorzitter. Ik heb eigenlijk gelijk een vraag. U zegt, er is voldoende parkeerplek op die Steenplaetssingel. Zou die bijvoorbeeld niet een soort akkoord kunnen maken met de nieuwe bewoners die daar gaan wonen, dat ze gewoon voor een bepaalde prijs per maand kunnen huren? Want als je natuurlijk de normale prijs moet gaan betalen van ieder uur, dat is voor de mensen niet meer te doen. Dus als er nu toch genoeg plaats is, misschien is dat een optie voor de bewoners als het inderdaad straks te weinig parkeerplekken zijn.

Mevrouw Van de Waart: Dat is inderdaad een goede suggestie. Dat is natuurlijk niet iets, wat wij ...

De voorzitter: Via de voorzitter, aan de wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Sorry, voorzitter. Dat is inderdaad een goede suggestie, voorzitter. Dit is natuurlijk niet iets wat we nu in de huidige eisen meenemen, voor de ontwikkeling van dit pand. Wij toetsen aan de parkeernormen die we gesteld hebben. En dat toetsen we ook als we de vergunning afgeven en andere maatregelen, die we hebben genomen. Ik ga nog wel wat andere dingen over parkeren zeggen, dus. Er werd ook even zeg, soort van gesuggereerd, kun je, kunt u nu niet alvast een toezegging doen over dat bezoekersparkeren? Daar ben ik eigenlijk niet toe genegen en dat komt misschien, omdat we het nu heel specifiek over één pand hebben. Daar zou ik twee dingen over willen zeggen. Een parkeerregime geldt voor het hele gebied in het havengebied. Dus als we iets doen, geldt dat voor dat hele gebied. Dus ook, als we afspraken maken over dat bezoekersparkeren. Sterker nog, ik denk als u afspraken wil maken over bezoekersparkeren, dat dat waarschijnlijk iets breder is dan alleen, niet alleen dit pand of het havengebied, maar ook iets breder. Dus dat lijkt me gewoon nu niet de plek, om daar een toezegging over te doen. Het enige wat ik wel toezeg, is dat we

dit onderwerp wel degelijk zeg maar gaan agenderen tijdens de Parkeernota. Ik kan u nog niet de uitkomst voorspellen, maar ik heb gehoord dat dit voor u een belangrijk onderwerp is.

De voorzitter: De heer Oelen.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Ja, en ik vraag de wethouder niet om een toezegging te doen. Maar ik wil van de wethouder gewoon een klip-en-klaar antwoord, dat op het moment dat wij dit bestemmingsplan goedkeuren waarin staat dat bewoners geen recht hebben op een bezoekers parkeervergunning en we volgend jaar in de raad vaststellen, dat bewoners die geen recht hebben op een bewonersvergunning wel recht hebben op een bezoekersvergunning, dat dat ook voor dit gebied gaat gelden. Dat is de enige vraag, die ik heb gesteld.

Mevrouw Van de Waart: Ja, want in de, ik begrijp uw vraag. En daarom zei ik, voorzitter, daarom zei ik ook, dit geldt ook voor de andere ontwikkelingen, die we hebben gedaan in het havengebied. Er zijn dezelfde regels voor toegepast. Dus als we daar andere afspraken over maken, geldt dat niet alleen voor dit pand, maar ook voor de andere panden.

De voorzitter: Duidelijk. Vervolg uw betoog.

Mevrouw Van de Waart: Heel even kijken, waar ik gebleven ben. Ja, over de specifieke locaties. Daar zit, in het onderzoek zit een aantal dingen. Er is gekeken naar het verkeer in het havengebied en er is, specifiek monitoren zeg maar, echt op de hoofdverbindingen, want daar had u het natuurlijk over. Daar blijven we ook wel degelijk tellen en bijsturen en onze zorg zit natuurlijk op die kruispunten. Dus ja, er wordt wel degelijk rekening gehouden met de omstandigheden. Ik ga hier ook niet net doen, alsof dat niet druk is op die straat. Dat hoort u mij ook niet, hoort u mij ook niet zeggen. Maar de onderzoeken wijzen uit dat dit niet zeg maar, het grote verschil gaat maken, dit was meegenomen in de plannen. Heel even kijken hoor. Sorry, mijn ... Oké. Volgens mij, heb ik alle VVD-vragen beantwoord. Beter voor Rijswijk ging ook over het kortingspercentage. Daar heb ik het volgens mij over gehad, dat dat in dit geval, het ging over de deelmobiliteit, dat het in dit geval dus niet, geen korting op is gevoerd. Maar dat alle, gewoon de gewone parkeernorm die voor dat gebied geldt, meegaat in die parkeergarage. En u geeft ook aan, de discussie over bezoekersparkeren. Misschien toch nog wel heel even interessant is, dat het bezoekersparkerenregime op dit moment geldt van 8 tot 12 's avonds. Dus we zouden ook daar nog naar kunnen kijken, zullen we maar zeggen. Dus dat is ook wel goed om daar met elkaar het gesprek over aan te gaan. Heel even kijken. U heeft het vooral over bezoekersparkeren gehad, ook Wij. Ja, u gaat erover, u maakte zich zorgen. Als we het nu vaststellen, zijn er dan voldoende of geen parkeerplekken? Het is niet zo, dat we parkeerplekken zeg maar, daarin minder parkeerplekken krijgen. Het gaat vooral over het regime en hoe regel je dat en hoe stuur je zeg maar, op de drukte in het gebied qua parkeren. Dus en ik ben het met de heer Oelen, VVD, eens. Dit pand staat er niet zeg maar deze zomer, dus daar kunnen we echt nog wel naar kijken. Het is ook niet zo dat nu ja, die parkeerplekken in die parkeerplaats zijn er al zullen we maar zeggen, de parkeerplekken in het huidige gebied zijn er, dus dat is niet zo heel veel verandering. Heel even kijken. U deed een ja, met alle respect een wat hypothetische situatie voor. Want, die parkeergarage is namelijk gewoon van die eigenaar, die op dit moment dit plan inbrengt. Dus het is natuurlijk fantastisch als iemand anders ook een plan heeft over iemand anders zijn eigendom, maar daar kunnen wij niet zo heel veel mee. Dus zo ja, er zijn, op dit moment wordt er best en dat is ook de reden waarom wij met u over fase twee in gesprek willen, er wordt best nog wel wat gespeculeerd op de panden in fase twee. Ik zie dat maar als één van de voorbeelden. Ik zou daar ook graag wat meer rust in brengen, vandaar dat we daar met u gesprekken over hebben.

De voorzitter: De heer Van Dam, vervolgvraag?

De heer Van Dam: Maar klopt het niet, dat die parkeergarage in de afgelopen twee jaar is aangeschaft door deze ontwikkelaar? En dat die plannen en dat de plannen voor fase twee, van de ontwikkelaar voor fase twee al ergens rond 2018 gemaakt werden en dat de gemeente dat ook wist?

Mevrouw Van de Waart: Ik moet u ...

De voorzitter: Mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, ik moet even verschuldigd blijven over de exacte data, waarin dus private partijen zeg maar vastgoed van de hand hebben gedaan. Op dit moment is de situatie, dat de eigenaar degene is die dit pand ontwikkelt en dus met een plan bij de gemeente komt.

De voorzitter: De heer Van Dam.

De heer Van Dam: Ik vind, ik zou het nog wel graag willen horen, wat dan de specifieke data waren. Want het gaat wel over regie voeren over een ontwikkelgebied, dat nu dreigt de mislukking ... Of, dreigt te mislukken, is overdreven, maar dat mis dreigt te gaan in fase twee. Dit is volgens mij, als ik hem goed heb begrepen, onderdeel van diezelfde discussie. Dus we kunnen zeggen van, ja, het is eigendom van. Maar als dat in de afgelopen twee jaar is gebeurd, terwijl de plannen voor fase twee eigenlijk al veel ouder waren en dit heeft daardoor roet in het eten gegooid. Dan wil ik geen vingers wijzen, maar dan moet dat wel duidelijk zijn en dan ben ik wel benieuwd, hoe dat is verlopen.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, ik stel voor, dat we dit gesprek verder in de gesprekken over fase twee doen.

De voorzitter: De heer van Dam, tot slot.

De heer Van Dam: Maar dat gaat niet, want we hebben het nu over deze ontwikkeling en we stellen die parkeergarage straks vast en dit hoort daarbij. Daarom vind ik het bijzonder, dat we dus nu een onderdeel van fase twee of een gebied van fase twee al gaan vastleggen. Dat was, waar ik in mijn eerste termijn over begon.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, ik blijf bij mijn voorstel.

De voorzitter: U vervolgt uw betoog.

Mevrouw Van de Waart: Oké. Heel even kijken. Ja, u twijfelde, of dat wel daadwerkelijk alle ondernemers goed gecommuniceerd wordt. Ik kan u zeggen, dat daar in ieder geval enorm veel aandacht aan besteed wordt. Dat gaat via de mail, er zijn persoonlijke gesprekken, er wordt getelefoneerd, er zijn nieuwsbrieven. Het kan natuurlijk zijn, dat wij iemand hebben gemist. Ik bedoel, we zijn niet perfect. Dus laat de mensen zich vooral melden als ze denken, goh, ik zit niet in de informatie, in de informatiestroom. Ik ga door naar de vragen van de PvdA. Hoe zorgen we, dat we na die tien jaar de percentage woningen betaalbaar blijven? Zoals ik u aangaf, was de oorspronkelijke regeling voor die tien jaar. Die is niet meer nodig, want er zijn nu Rijksregels, dus dit gaat over betaalbare middenhuur. Dus de afspraken die we hadden met de ontwikkelaar, worden eigenlijk vervangen door de Rijksregels. Daarmee borgen we dus ook die middenhuur. Ik heb de motie inderdaad vernomen, ik ken hem trouwens wel. Dus ik weet niet helemaal, of dat hij bij de griffie wel of niet goed in de lijst zit, maar ik ken de motie wel degelijk. En volgens mij, ja, volgens mij, hebben we daarom ook dit uitgebreide gesprek met elkaar. Rijswijks Belang. Heel even kijken. Is de parkeergarage particulier? Ik hoop, dat u inmiddels heeft begrepen, die is particulier. Hij is niet van ons, hij is van de eigenaar die ook van De Havenmeester is. Sorry, ik heb inmiddels zoveel vragen

beantwoord. Parkeren van de mindervaliden. De parkeren van de mindervaliden blijft in de openbare ruimte. Dus dat is geregeld in het plan, ja. En ook als het geldt als u, ook bezoekers, ook als mochten er dan toevallig heel veel mindervaliden tegelijkertijd zijn. Die hebben natuurlijk als het goed is, een kaart en die kunnen natuurlijk in de openbare ruimte parkeren. Dus dat is wel geregeld in het plan. Maar goed, dat u zich daar zorgen over maakt, want dat is natuurlijk belangrijk. Even kijken, ik ga door naar het CDA.

Mevrouw Kames: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kames, vervolg...

Mevrouw Kames: Ja, er gaat me nu natuurlijk een beetje een lichtje branden, dat ik nu begrijp waarom die projectontwikkelaar eerst dat pand gekocht heeft. Want omdat er naderhand gezegd wordt natuurlijk, er worden maar minder parkeerplaatsen. Dus die man is eigenlijk al een beetje verzekerd, dat straks dat hele parkeergarage vol staat met zowel mensen die in de flat gaan wonen, of mensen, of klanten of wat dan ook. Dus ik ga nu pas begrijpen, dat er natuurlijk daardoor ook een beetje wrijving is tussen de ondernemers, die daar nog zitten. Want die hebben straks gewoon eigenlijk een soort verplichting, om bewust gebruik gaan, te gaan maken van die parkeergarage.

De voorzitter: En uw vraag aan de wethouder is?

Mevrouw Kames: Ja, bent u dat met me eens, dat dat eigenlijk zo is dat hij een soort, hoe noem je dat ook alweer, een voorkeurspositie heeft? Dat hij dus de macht in handen heeft, want hij heeft daar die parkeergarage met die parkeerplaatsen.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, ja, dit is een speculatie over de businesscase van een vastgoedeigenaar. Ik zou me daar niet aan willen wagen. Ik kan alleen zeggen, ik hoop dat er ook nog steeds heel veel mensen met de tram komen. En er is ook mooi fietsparkeren geregeld. En aan de andere kant is het zo, dat op dit moment de parkeergarage ook onderbenut is. Dus ik vind ook heel fijn, dat we daadwerkelijk gewoon de parkeergarage gaan benutten voor hetgene, waar die voor bedoeld is. Mag ik doorgaan, voorzitter, met de vraag van het CDA?

De voorzitter: Zeker.

Mevrouw Van de Waart: Bestemming is nu bedrijventerrein, inderdaad van de parkeergarage, dus de parkeergarage zit op bestemming bedrijventerrein. Maar de functie is een bedrijventerrein. Ja, was een feitelijke vraag, dus ik hoop daarmee aan voldoen. U stelde ook nog wat vragen over de mix van de diverse woningen. Heel even voor de duidelijkheid. Wat het ook, want er zitten dus eigenlijk opties in, dus of de koop of de middelhuur of daar de gesprekken over sociale huurwoningen. Dat alles, is die 50 procent. Dus het stapelt zich op tot 50 procent, dus dat mag huur en koop zijn. Ik hoop daar in ieder geval mee met, aan uw vraag te voldoen. Ik zit even te kijken, heb ik dan goed uw vraag. Want u zei, mix de huren, is er ook sprake van betaalbare huur? Daar hebben we natuurlijk eerder over gesproken. Ja, ik heb ook volgens mij, uw vraag is ook om die garantie, van die middeldure huur. Dus dat is door middel van de wetgeving dus geregeld. Daar wordt op gemonitord. Daar zit een puntensysteem op, dat wordt mee gereguleerd. Of de optie is en die ligt dus nog op tafel. Want ik kan dus nog niet precies zeggen, hoeveel woningen er voor welk van die drie soorten komen. Kan het via de woningcorporatie gaan en dan reguleren zij het. Ja, u gaf mij de suggestie van, u kunt wel degelijk dit openbreken. Ja, ik vind dat heel moeilijk, want de AOK is gewoon afgesloten. Daar zit gewoon een businesscase onder, die is op dit moment haalbaar voor de ontwikkelaar. We gaan dus

dat, de ontwikkeling dan gewoon vertragen of stopzetten. En dat is een risico, die ik op dit moment liever niet zou nemen.

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Nee. Aan de andere kant begrijp ik, dat er nog steeds ook dus gesprekken worden gevoerd over een aantal sociale woningen in dezelfde flat.

Mevrouw Van de Waart: Ja.

De heer Van Enk: Ja, ik hoor iemand zeggen, ja, dan kan hij zijn businesscase rondmaken. Ik denk het, in tegendeel.

Mevrouw Van de Waart: U zit natuurlijk ... Oh, voorzitter.

De heer Van Enk: Als dat nog steeds in overleg is, dan is het nog open. En hoe meer sociaal je daar gaat toevoegen, hoe duurder die prijzen voor die middenwoningen gaan worden. Die dan dus eigenlijk helemaal geen midden meer zijn, als je het hebt over meer dan vijf ton, over één of twee.

De voorzitter: En dan is uw vraag aan de wethouder? U wilt openbreken, want dat het minder zijn.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter. Sorry, maar ik vind het klein beetje speculatie over de businesscase. Want die andere 50 procent, dat zijn natuurlijk gewoon andere woningen die niet tot die 50 procent betaalbaar horen. We kunnen er ook van uitgaan, dat daar de businesscase mee rond wordt gemaakt. Dus dat weten we niet op dit moment. Maar dat is in ieder geval een, de opgave die we neer hebben gelegd gaat over die 50 procent betaalbaar, met drie opties daarin. Even kijken hoor.

De voorzitter: U vervolgt uw betoog.

Mevrouw Van de Waart: ChristenUnie had een vraag gesteld over die mindervaliden, maar die heb ik volgens mij beantwoord. En GroenLinks, u vroeg over voorzieningen. Hoe hou ik daar regie op? Ja, ik wil ook niet op de op de zaken vooruitlopen, want het is net of we nu de hele voorzieningendiscussie op één pand reflecteren. Wij zijn natuurlijk wel voornemens, daar meer regie op te gaan voeren en een, zeker een bemiddelende rol. En daar worden natuurlijk kaders met u afgesproken en dan gaan we daar ook verder op in. U had nog een hele specifieke vraag over de natuurinclusieve maatregelen. Deze moet ik even lezen hoor, want dat is een hele specifieke vraag. Ja. De uitwerking van de ontwikkelkader is te toetsen aan ons eigen kader natuurinclusief en daarin zijn allerlei opties gegeven. Daar heeft de ontwikkelaar zelf in gekozen voor onder andere vegetatiedaken, nestkasten voor allerlei soorten mussen, zwaluwen, dwergvleermuizen. Dus dat was een, dat waren de opties die zij kunnen kiezen. Oh ik lees nu terug, soms is het wel heel handig als je toch informatie krijgt, dat er wel zonnepanelen komen. Iemand had, u had dat gevraagd. Ja, er komen wel degelijk zonnepanelen, naast de vegetatie. Dus soms als we, als maar lang genoeg in gesprek blijven, voorzitter, dan krijg ik soms de antwoorden. En ja, deelauto's. Dat is onderdeel van de Mobiliteitsstrategie. Dus ook een bewustwording en communicatie campagne hier in Rijswijk. Dus daar staan we wel degelijk voor open. Zit nu alleen niet mee in dit plan, specifieke plan. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Ja? Dank u wel. Dan ga ik ervan uit, dat dit stuk een bespreekstuk wordt in de raad. Wil ik u vragen, dat we daar duidelijk over zijn. Ik heb geen verdere toezeggingen gehoord, noch over brieven, noch over andere punten. Is het Forum dat met mij eens?

13. Vragenuur

13.a Vragen Rijswijks Belang - voortdurende storingen op Station Rijswijk

De voorzitter: Dan ga ik door naar het vragenuur. Er zijn vragen ingediend door Rijswijks Belang. Daar zijn, over verstoringen op station Rijswijk. Die zijn schriftelijk beantwoord en mevrouw Niesen wilde nog een vervolgvraag stellen. Nee? De heer De Bruin. De heer Bruin, u had een, of een voorstel.

De heer Bruin: Ja, dank u wel, voorzitter. Inderdaad, wij hebben wat vervolgvragen voor de wethouder. Bedanken hem uiteraard eerst voor de beantwoording op onze schriftelijke vragen. U geeft in uw beantwoording aan dat ja, de roltrappen volledig moeten worden aangepakt, omdat er achterstallig onderhoud is. Ik heb hier toch wel een vraag over. Want hoe kan dit terwijl u, er een MJOP op het stationsgebouw zit? Dus dit had ergens gemeld moeten staan. Wij vinden het ook fijn, dat u de oorzaak van de defectheid van de roltrappen heeft ontdekt. Maar in 2021 bent u geadviseerd om deze banden al te laten vervangen bij de eerst grote, volgende grote renovatie. Inmiddels, heeft deze plaatsgevonden begin dit jaar en is dus niet alles vervangen. U heeft twee banden laten vervangen van de vier. Waarom heeft u dit gedaan? U geeft ook aan, dat er geen klachtenregistratie wordt bijgehouden over het station Rijswijk. U geeft tevens aan, dat u wel de klachten opvolgt en afhandelt. Dit bevreedt mij. Als u geen klachten bijhoudt, kunt u volgens mij ook niet de klachten opvolgen of afhandelen. Het MJOP wordt dit jaar dan ook voor het eerst geactualiseerd. Of is dit al eerder gedaan? En welke beheersafspraken heeft u nu inmiddels gemaakt met de NS, omtrent onze ingang op ons station? U noemt ook en daar komt een heel heet hangijzer voor ons, vandalisme als een serieus probleem voor de defecten aan liften en roltrappen. Kunt u dan ook de toezegging doen nu we weer geld gaan uitgeven om alles te repareren, om meer handhaving en cameratoezicht op en rond de stations, om A de veiligheid en de onguurheid van het station mee te nemen? Dank u wel.

De voorzitter: De, ja, uw woordvoerder heeft net gesproken en ik kan er niet twee het woord geven.

Mevrouw De Haan-Niesen: Ordepuntje. Wij willen graag Rijswijks Belang bij de heer Bruin zien, in plaats van Beter voor Rijswijk.

De voorzitter: Tuurlijk. Uw logo is verkeerd weergegeven. We geven dat meteen door.

Mevrouw De Haan-Niesen: Het logo bij de heer Bruin was Beter voor Rijswijk, in plaats van Rijswijks Belang.

De voorzitter: Het is toch wel belangrijk, dat daar het goede logo staan. Opmerkelijk van u, mevrouw Niesen. Gaat de regie meteen aan werken, hoop ik. Terwijl ik naar de heer Wit kijk. En kunt u wel in beeld komen? Met de, doet het? Nee. En ze gaan daar ook allemaal op rood. Als u er één doorschuift, gaan we het bij eentje verder proberen. Heeft u een kaartje? Ja. Excuus. Ik weet niet ... Voor de duidelijk, hij doet het, uw kaartje zit erin. Dus dan kunt u beginnen met spreken, dan weten we wie het is. Wethouder Mark Wit, ga uw gang.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb de vraag even snel opgeschreven. Als ik het goed heb, algemene situatie. We gaan inderdaad de werkzaamheden die momenteel uitgevoerd worden aan roltrap, dat zijn werkzaamheden aan de band, die er inderdaad onder zit. U geeft aan in 2021 is u aangeraden, om dat bij de eerste grote renovatie te doen. De werkzaamheden die wij begin dit jaar hebben uitgevoerd was geen grote renovatie, dat was gewoon onderhoud en dat was schoonmaken van, grootschalige schoonmaak van het station. En er is ook eigenlijk wat, als u de beantwoording leest die ik heb gestuurd staat er ook in, dat wij niet zozeer het advies hebben gekregen om bij de

eerste volgende renovatie te doen, maar om dat later te doen. Met andere woorden, wij hebben dat op dat moment niet gedaan, omdat wij ook niet het advies kregen om dat te doen. Ja, als dan uiteindelijk blijkt dat er toch problemen zijn met die banden die daaronder zitten, waar we dus nu uiteindelijk achter gekomen zijn, wordt dat dus nu alsnog wel op een goede manier opgepakt. Even kijken hoor. De MJOP. U zegt, is die geactualiseerd? Ja, we actualiseren om de zoveel jaar MJOP, dus die wordt continu eigenlijk geactualiseerd. Als we werkzaamheden uitvoeren, dan wordt hij weer geactualiseerd voor de komende jaren. Dus dat is eigenlijk een doorlopend proces. Dat geldt ook voor de liften en voor de roltrappen. Het zijn echter wel twee bewegende elementen, die ook storingsgevoelig zijn en ook vandalismegevoelig zijn. Dat heeft u net ook al zelf aangegeven. Vandalisme is iets waar we problemen mee hebben. U zegt, ja, kunnen we, kan ik de toezegging doen dat er meer handhaving, meer cameratoezicht komt? Nee, dat kan ik niet. De camera's sowieso plaatsen wij niet zelf, de tijdelijke camera's wel. Maar als wij camera's willen plaatsen, dan moet dat ook in overleg met het openbaar ministerie, kan niet zomaar ergens camera's neerzetten. En wat we nu ook de risico zie gebeuren, is dat er geen mankracht is om die camera's continu te bemannen. Dus we kunnen wel onbeperkt camera's neerzetten, maar als we ze niet kunnen de beelden niet kunnen bekijken, heeft het ook niet zoveel zin. En handhaven. Ja, ik ga niet in de portefeuille van de burgemeester roeren in dit geval. Maar u weet ook gezien eerdere beraadslagingen in de raad, dat de financiële middelen beperkt zijn. Dus extra handhaving inzetten op het station is erg lastig. Wat we wel gaan doen en dat is, we hebben bestuurlijk overleg gehad met NS en met ProRail. En we gaan een zogenaamd lokaal veiligheidsarrangement opzetten. Dat is ook eerder al door de burgemeester wel in de raad aangegeven en we gaan ... Onderdeel daarvan is ook, dat wij de locatie aan de kant van het Eisenhowerplein, daar is naast de winkels is nog een ruimte beschikbaar. Die ruimte gaan wij gebruiken voor handhaving en politie om daar dus periodiek aanwezig te zijn. Dus die plek, die kunnen we ook daadwerkelijk bemannen. Bemensen, moet ik zeggen. En daar, betekent dus ook, dat er door die aanwezigheid ja, dat toch ook wel een idee, een beeld van toezicht aanwezig is. Dus dat is in ieder geval iets wat we hebben afgesproken, om op die manier te gaan invullen. We zullen ook ons volgende bestuurlijk overleg daar hebben om ook aan te geven, we zijn daar echt aanwezig. Dat geeft ook, dat heeft ook echt gevolgen voor de wijze, waarop onze handhaving in de wijken rondfietst. Want dan hebben ze gewoon een locatie daar waar ze ook even ja, een kopje koffie kunnen drinken of een overleg kunnen plegen. U geeft aan, klachtenregistratie is er niet, dan kunt u ook niet de klachten behandelen. Dat is niet correct. Klachten die binnenkomen, worden afgehandeld. Het enige wat wij niet doen, is dat we registratie bijhouden van al die klachten die binnen zijn gekomen en hoe ze zijn afgehandeld. Dus uiteindelijk hebben we gewoon, de klachten die er zijn worden afgehandeld. Daar zit soms wel eens wat tijd tussen, want ja, onderdelen bestellen van bijvoorbeeld een lift of een hoe heet dat, roltrap, dat is niet in een paar dagen gebeurd. Maar in principe wordt, alle klachten worden gewoon afgehandeld en kunnen ook binnenkomen. Maar goed, het feit is wel dat, klachten komen binnen bij NS, klachten komen binnen bij de gemeente, klachten komen op allerlei plekken binnen. Het is lastig om daar echt een registratie op te voeren. En ik denk ook niet, dat registreren het doel moet zijn. Uiteindelijk moeten als klachten binnenkomen, moeten ze gewoon opgelost worden. Ja, de beheerafspraken zoals ik die net noemde met NS, vraagt u naar. We gaan dus dat lokale veiligheidsarrangement opzetten. Dat betekent ook, dat we daar met een behoorlijk aantal partijen in gaan zitten. Dat we ook echt elkaar periodiek moeten kijken, hoe kunnen we nu omgaan met die situatie die we daar aantreffen? Welke problemen komen we tegen, hoe kunnen we elkaar helpen om die problemen op te lossen, hoe kunnen we elkaar op de hoogte houden? We proberen daar ook echt zo veel mogelijk instanties om dat station heen, bij te betrekken. Dus denk dan aan de school Stanislas, ook het bestuur daarvan. Dus echt kijken met zijn allen, hoe we die situatie bij het station beheersbaar maken. Houden, laat ik het zo zeggen, want op dit moment is die beheersbaar. Nog een aanvulling. Volgens mij staat het ook in de vragen, in de antwoorden die we gestuurd

hebben. Maar ik wil het toch nog even noemen. We zijn ook echt daadwerkelijk naar die fysieke locatie aan het kijken. Dus de stations zelf zijn we aan het kijken in gezamenlijkheid met NS en ProRail, kunnen we die vloeren die daarbinnen zijn, die eigenlijk niet meer schoon te krijgen zijn, kunnen we daar een vloer overheen storten, dat dat weer netjes is en makkelijker schoon te maken is. Dus op die manier kijken we nu echt naar de situatie. Tegelijkertijd hebben we een contract afgesloten met NS dat, of met ProRail. Dan moet ik even goed nadenken, volgens mij ProRail over het schoonmaken van het station. Die werkzaamheden doen wij niet meer zelf straks, die worden door ProRail uitgevoerd. Betalen we wel voor, maar dan hebben de verantwoordelijkheid niet meer bij ons liggen. En dan kunnen we ook op moment dat, wij zijn toch afhankelijk van buitendienst stelling van het spoor om die werkzaamheden uit te voeren, dat ProRail dat direct kan doen voor ons. Voorzitter, volgens mij heb ik daarmee alle aanvullende vragen ook beantwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk naar de vragenstellers, dan wel naar het Forum? Ga uw gang, mijnheer Bruin.

De heer Bruin: Dank u wel, mijnheer de wethouder voor uw duidelijke antwoorden. Eén aanvullende vraag dan wel niet, opmerking. U zegt, dat u niet de roltrappen heeft laten renoveren. En in uw eigen beantwoording noemt u, de renovatie van de roltrappen is gereed. Snap ik hem niet, of is dan toch een deel niet gedaan?

De voorzitter: Ja. Overigens, is uw logo aangepast. Dat heeft de regie gelukkig snel opgepakt, deze mislukking. Heer Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel. Nee, ik bedoel, dat een grootschalige renovatie wij niet gedaan hebben van het pand. We hebben natuurlijk wel inderdaad, die renovatie van die roltrappen gedaan. Daarom draaiden ze ook weer. We hebben ook het besturingssysteem vervangen, dus dat klopt inderdaad. Alleen die banden die daaronder zaten, wij wisten niet, dat daar een probleem mee was. Want zoals nog ook in de beantwoording staat, in 2021 is ons verteld, dat kunt u later doen. Dat blijkt dus niet zo te zijn. Dus doen we ze nu.

De voorzitter: Oké. Een slotvraag van de heer Bruin nog, was ... Nee?

De heer Bruin: Nee, dank u wel mijnheer de wethouder, voor uw duidelijke antwoord. Wij zijn blij in ieder geval, met de komst van extra toezicht op het station.

De voorzitter: Dank u wel. Dan waren er vragen gesteld door de PvdA, u ziet twee stuks aangeven. Er was wat verwarring ontstaan. Eén daarvan is tijdig ingediend, de andere niet. Maar ik denk, dat de heer Van der Veer daar, want hij heeft een, deels een schriftelijk antwoord. Dus dan is de vraag. Op de eerste vraag, heeft u daar nog op dit moment aanvullende of nog een behoefte aan een heel specifiek antwoord voor de wethouder, dat u niet zo meteen in de wandelgangen of schriftelijk kan vragen? Want willen heel graag af gaan ronden.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Nee, ik heb begrepen vanuit de griffie, dat de vragen over de vleermuizen paalkast inmiddels schriftelijk zijn beantwoord, maar nog niet zijn gepubliceerd. Dus die, daar wacht ik dus de schriftelijke beantwoording van af. En die anderen waren volgens zeggen, te laat. En wat mij betreft, mogen die ook schriftelijk afgehandeld worden. Tenzij, de aanwezige wethouder daar al antwoorden op kan geven.

De voorzitter: Nu de wethouder hier zit kunnen we in elk geval hem aankijken, of hij al iets meer duidelijkheid kan geven. Of dat hij zegt, beide wordt schriftelijk. Ik zie hem driftig door zijn iPad heen schieten. De heer Wit, ga uw gang.

De heer Wit: Ja, de vraag inderdaad over de palen, die worden inderdaad schriftelijk beantwoord, zoals zei. Dus daar ga ik dan nu even niet op in, omwille van de tijd. De andere vragen. Ja, eventjes, dit doe ik even uit de losse pols. De vraag, het schrappen van de verplichting die inderdaad door Mona Keijzer bij onze, minister Mona Keijzer bij ons is neergelegd. Wat ik ook zeer teleurstellend vind dat, deze actie, want het is echt een symboolpolitiek van bovenste plank. Het schrappen van die verplichtingen betekent in principe niets voor onze huidige en toekomstige herontwikkelingen. We hebben er afspraken over gemaakt, ook in de raad over natuurinclusief bouwen, dus die zullen we ook handhaven. Dat betekent dus ook, dat als wij in Rijswijk in, met ontwikkelingen bezig zijn en daarin de kaders bijvoorbeeld ook voor pasgeld straks en voor nieuwe ontwikkelingen, nestplekken voor vogels en vleermuizen, gewoon blijven toepassen. Dat is onderdeel van ons beleid, dat is ook onderdeel van de wijze waarop we Rijswijk natuurinclusief willen houden. Dus dat, ik zie daar geen verandering in.

De voorzitter: Oké. Kijk ik naar de indiener?

De heer Van der Veer: Wethouder, bedankt voor deze positieve beantwoording. En de schriftelijke antwoorden over de vleermuizen paalkasten, wachten we rustig af.

De voorzitter: En bij iedereen nog even vriendelijk verzoek, dus het 32 uur van tevoren voor de actuele vragen. RIB's tijdig agenderen met een korte motivatie, als het moet. En heeft u daar vragen over, neem dan anders tijdig nog even contact op met de griffie over alles, wat er kan en welke mogelijkheden u heeft. Want er gaan nog wat meer mensen met na verzoeken komen en er kan natuurlijk van alles. Ik wens u een hele fijne avond. Dank voor uw medewerking om het toch binnen een bepaalde tijd te doen vanavond en ik wens u een heel fijn vervolg.